

บทที่ 2

อัลกุรอาน อัลหะดีษ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 อัลกุรอานที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ได้ศึกษาค้นคว้าอัลกุรอาน ไม่พบว่าอัลกุรอานได้กล่าวถึงอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์โดยตรง แต่ได้มีกล่าวถึงการกระทำของบุคคล ที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องในเรื่องอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ ในรูปแบบของผู้ที่หลงใหลความเจริญรุ่งเรืองในเรื่องของวัตถุนิยมใช้ชีวิตเพลิดเพลินไปกับแสงสีวิไลซ์ในโลกคนยา¹ ชื่นชมกับสิ่งที่ทำให้ละเมิดเบี่ยงเบนออกห่างจากการเป็นมุสลิมหรือเยาวชนที่ดีตามหลักการของศาสนาอิสลาม หลงใหลในวัตถุนิยม รื่นเริงในสังคม สนุกสนานจนลืมนึกไปว่าโลกที่เขาใช้ชีวิตอยู่ใบนี้เป็นสถานที่ทดสอบหรือทดลองดูพฤติกรรมบ่าวของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ว่าจะเป็นผู้ที่ได้รับผลการตอบแทนในพฤติกรรมการกระทำในรูปแบบใดตามผลแห่งการกระทำนั้น ๆ จากส่วนหนึ่งของอัลกุรอานได้กล่าวเกี่ยวกับอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ - ดังนี้:

2.1.1 อัลลอฮ์ตรัสว่า :

﴿ذَٰلِكُمْ بِأَنكُمۡ آتَّخَذْتُمۡ ءَايَتِ اللَّهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۖ فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾﴾
(35 :)

ความว่า : นั้น เป็นเพราะเหตุพวกเจ้าได้ยึดเอาโองการต่างๆ ของอัลลอฮ์ ﷻ มาเย้ยหยัน และพวกเจ้าปล่อยให้ (ความอหิรมย์ของ) ชีวิตทางโลกนี้หลอกลวงพวกเจ้า (ให้หลงใหลคลั่งไคล้จนลืมนึกโลกหน้า) ดังนั้นในวันนี้พวกเจ้าจะไม่ได้ออกมาจากมัน และพวกเขาไม่ได้รับโอกาสให้ขออุกแกโทษแก่ความผิดของตัวเองได้.

(อัลยาซียะฮ์ : 35)

¹ โลกที่มนุษย์อาศัยอยู่ในปัจจุบัน

2.1.2 อัลลอฮฺ ตรัสว่า :

﴿ يَتَقَوْمِ إِنَّمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَإِنَّ الْآخِرَةَ هِيَ دَارُ الْقَرَارِ ﴾
(39 :)

ความว่า : โอ้ พวกพ้องของฉันอันที่จริงชีวิตทางโลกนี้เป็นเพียงความรื่นรมย์ (ชั่วคราว) เท่านั้นและที่จริงโลกหน้าเป็นโลกแห่งความจริง (หรือที่อยู่อันแท้จริง)
(อัลมูมิน : 39)

2.1.3 อัลลอฮฺตรัสว่า :

﴿ إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ وَإِنْ تُوْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أَجْرَكُمْ وَلَا يَسْأَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ ﴾
(36 :)

ความว่า. ชีวิตแห่งโลกนี้เป็นเพียงการละเล่นและการบันเทิงเท่านั้น และถ้าผู้เจ้าศรัทธาทั้งสํารวมคน พระองค์จะทรงประทานรางวัลของผู้เจ้าแก่ผู้เจ้าและพระองค์ไม่ทรงขอร้องผู้เจ้าซึ่งทรัพย์สินของผู้เจ้าเพื่อเป็นประโยชน์ของพระองค์
(มุฮัมมัด : 36)

2.1.4 อัลลอฮฺ ตรัสว่า :

﴿ وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴾
(26 :)

ความว่า : และพวกเขากล่าวว่านี้ไม่มีอะไรนอกจากชีวิตของเราในโลกนี้เท่านั้น

(เพราะฉะนั้นให้พวกเราสนุกสนานกันเถิด) และพวกเราจะไม่ถูกฟื้นขึ้น (จากสุสานอีกอย่างแน่นอน)

(อัลอันอาม : 26)

2.1.5 อัลลอฮฺตรัสว่า :

﴿ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُوَ وَاللَّذَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴾

﴿ ٣٢ ﴾

(32 :)

ความว่า. และชีวิตทางโลกนี้หาใช่ (มีสาระสำคัญ) อันใดไม่ นอกจากเป็นเพียงความสนุกสนานและความเพลิดเพลินเพียงชั่วคราวเท่านั้น (ขอยืนยันแท้จริงโลกหน้า นั้นย่อมประเสริฐยิ่งนัก สำหรับบรรดาผู้มีความยำเกรง (อัลลอฮฺ). แล้วพวกเขาไม่คิดตริตรงคอกหรือ

(ฮุอัลอันอาม : 32)

2.1.6 อัลลอฮฺตรัสว่า :

﴿ وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِیَ الْحَيَاةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴾

﴿ ٦٤ ﴾

(64 :)

ความว่า : และชีวิตทางโลกนี้หาใช่อื่นใดไม่นอกจากเป็นเพียงความเพลิดเพลินและความสนุก (ชั่วเล่น) เท่านั้นและแท้จริงโลกหน้าย่อมจริงที่สุดหากพวกเขา

(อัลอันกะบูต : 64)

2.1.7 อัลลอฮฺตรัสว่า :

أَعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيْجُ فَتَرْتَهُ مُصْفًى ثُمَّ تَكُونُ حُطَبًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ مِّنَ اللَّهِ

(20 :)

ความว่า: พวกเจ้าจงทราบไว้เถิดว่าที่จริงแล้วชีวิตทางโลกนี้เป็นเพียงความสนุกสนาน ความเพลิดเพลินการประดับประดาการถือยศกันเองระหว่างพวกเจ้า และการแข่งขันกันในเรื่องทรัพย์สินและบุตร (ทั้งหมดนั้นปรากฏขึ้นเพียงชั่วคราวเท่านั้น) เปรียบได้ดั่งน้ำฝนที่ทำให้ชาวสวนมีความชื่นชมในพืชผลอันอุดมสมบูรณ์ แต่หลังจากนั้นมันก็จะเปลี่ยนแปลงสภาพ (อันอุดมสมบูรณ์นั้นเป็นความเหี่ยวเฉา) แล้วเจ้าก็มองเห็นมันมีสีเหลืองหลังจากนั้นมันก็กลายเป็นเศษพืชแห้ง และในโลกหน้ามีการลงโทษอันสาหัสที่สุดและมีการให้อภัยและความโปรดปรานจากอัลลอฮ์ ﷻ และชีวิตทางโลกนี้มีใช้อื่นใดนอกจากเป็นเพียงความสุขลวงเท่านั้น.

(อัลหะดีศ : 20)

จากเนื้อหาความหมายของอัลกุรอานที่ได้นำมากล่าวอ้างแสดงให้เห็นถึงผู้คนส่วนมากจะให้ความสำคัญกับความเจริญรุ่งเรืองของโลกนี้ ในด้านความสนุกสนานบันเทิงรื่นรมย์มากกว่าในด้านของการเสริมสร้างการศรัทธายึดมั่นตามหลักของศาสนา พวกเขาให้ความสำคัญพอใจในสังคม ลืมหน้าที่บ่าวที่ดีต่อพระองค์อัลลอฮ์ ตะอาลา มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากหลักการศรัทธา สนใจในวัตถุนิยม ให้ความสำคัญในหลักการของศาสนาน้อยลง ชอบความฟุ่มเฟือยใช้เวลาในการแสวงหาทรัพย์สินสมบัติ เพื่ออำนวยความสะดวกสบายในโลกนี้จนลืมหลักการของอิสลามเกิดการเพิกเฉยต่อหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามหลักการอันดีงามของศาสนาจนเกิดการเห็นดีเห็นชอบ หลงใหลไปกับสิ่งที่เป็นความสุขในโลกคุณยาจนลืมหลักการศรัทธาของอิสลามข้อที่เกี่ยวกับการศรัทธาต่อวันอาคีเราะฮ์ คือวันที่ทำการตอบแทนผลของการกระทำความดีและความชั่วของมนุษย์ อันเนื่องมาจากให้ความสำคัญในกระแสความเจริญรุ่งเรืองในวัตถุมากกว่าด้านจิตใจและคุณธรรม

2.2 อัลหะดีษที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าอัลหะดีษหรือพระวจนะของท่านศาสดานบีมุฮัมมัดﷺ ที่เกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์ไม่พบว่าหะดีษของท่านศาสดากล่าวถึงกระแสโลกาภิวัตน์โดยตรง แต่ได้มีการกล่าวถึงพฤติกรรมการกระทำที่ดูเสมือนว่าไม่ใช่เป็นผู้ที่มีการศรัทธาหรือมุสลิมที่สมบูรณ์ ใช้ชีวิตในรูปแบบหลงไหลฟุ่มเฟือยในโลกดุนยาเห็นสิ่งผิดเป็นถูกเบี่ยงเบนพฤติกรรมการศรัทธาไปตามกระแสสังคมหลงความสนุกสนานรื่นเริงในสถานที่เริงรมย์ สนใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกสบายในเรื่องโลกีย์วิสัย แต่งกายตามแฟชั่นตามยุคสมัยไม่คำนึงถึงความเหมาะสม ถูกต้องตามหลักการของศาสนามีนิสัยที่ถือคติไม่เชื่อฟังคำพูดตักเตือนของผู้เป็นบิดามารดาญาติผู้ใหญ่ครูอาจารย์ หลงโลกดุนยาโดยไม่คำนึงถึงศาสนา

2.2.1. ท่านศาสดามุฮัมมัดได้กล่าวเกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์ว่า :

)

((

(123 : 1983 .)

ความว่า : ภายหลังจากฉัน (ได้จากโลกนี้ไปแล้ว) จะมีวิฤตการณ์ต่างๆ รุมล้อมประชาชาติของฉันเปรียบดังช่วงของกลางคืนอันมืดมนบุรุษหนึ่ง เมื่อตอนเช้าเขาเป็นมุอิมิน (ผู้ศรัทธา) และตอนเย็นเป็นกาฟิร(ผู้เนรคุณ) ในตอนเย็นเป็นมุอิมินและตอนเช้าเป็นกาฟิรบรรดากลุ่มชนต่างๆ จะพากันขายศาสนาของตนเอง ด้วยเหตุผลแห่งผลประโยชน์ทางโลกเพียงเล็กน้อยเท่านั้น.

(บันทึกโดย al-Tirmizy. 1983 : 123)

2.2.2 ท่านศาสดาได้กล่าวว่:

)

((

(2228 :1983)

ความว่า : ท่านทั้งหลายจงเร่งปฏิบัติความดีเถิด (ก่อนจะถึงยุคของ) 7 ประการ (ต่อไปนี้) พวกเขาเหล่านั้นมองไม่เห็นอะไร นอกจากความยากจนที่ทำให้ลืมน (ทำ ความดีเพราะต้องมัวประกอบอาชีพจนไม่มีเวลา) หรือความรวยที่ทำให้ละเมิด (โดยหลงระเรีงไปกับความสนุกสนานฟังเพื่อฟังเพื่อยต่างๆ นานา) หรือความ ป่วยที่ทำให้สูญเสีย(แก่พลังงานและร่างกาย) หรือความชราที่ทำให้สติวิปลาศหรือ ความตายที่มาอย่างรวดเร็วหรือดัจยาล(มารร้าย) ซึ่งมัน เป็นผู้ถูก รอคอยที่เลวร้าย ที่สุด หรือกาลสลายแห่งโลกนั้นเป็นสิ่งร้ายแรงและขมขื่นที่สุด

(บันทึกโดย al-Tirmizy. 1983 : 2228)

2.2.3 ท่านศาสดาได้กล่าวว่า :

))

((
(15462 : 1978 .)

ความว่า : จงรีบทำความดีก่อนที่จะไม่มีโอกาสได้ทำเมื่อความตายได้มาถึงหรือ (ก่อนถึงยุคของ) หกประการคือ คนโหดปรกครอง (เมือง) เงื่อนไขถูกกำหนดอย่าง มากมาย (หุยมหยม) การขายกฏ (แต่ไม่มีสิ่งของแลกเปลี่ยนกันจริงๆ เช่น การ ขายหุ้น) ถือเป็นเรื่องเล็กน้อยเกี่ยวกับการหลั่งเลือด (เช่นเห็นการฆ่าฟันกันเป็น เรื่องธรรมดา) ความสัมพันธ์จะถูกตัดขาด คนหนุ่มรุ่นใหม่ถือว่าอัลกุรอาน เป็นเพียงเครื่องเล่นดนตรี (กล่าวคือเขาฟังเอาความไพเราะเหมือนฟังเสียงดนตรี แต่ไม่สนใจความซาบซึ้งใดๆ จากอัลกุรอานนั้น) พวกเขาเชื่อเชิญคนใดคนหนึ่ง จากพวกเขา เพื่อให้เขาร้องเพลงให้พวกเขาฟังและแม้ว่าเขาจะเป็นผู้ที่มีความ สนใจศานาน้อยที่สุดในหมู่พวกเขาก็ตาม

(บันทึกโดยal-Ahmad. 1980 : 15462)

2.2.4 ท่านศาสดาได้กล่าวว่า :

((

))

(3944: 1975 .)

ความว่า : ต่อไปจะเกิดวิกฤติการมากมายบุรุษหนึ่งเขาเป็นมุอิมินในตอนเช้า
ในช่วงแห่งวิกฤติการดังกล่าวและเป็นกาฟิรในตอนเย็น ยกเว้นบุคคลที่อัลลอฮ์
ทรงชุบชีวิตของเขาด้วยความรู้

(บันทึกโดย Ibn Majah. 1975 : 3944)

2.2.5 ท่านศาสดาได้กล่าวว่า :

(())

(7061 : 1987 .)

ความว่า :

ท่านศาสดากล่าวให้ข้อคิดเกี่ยวกับยุคสุดท้ายของโลกหรือยุคโลกาภิวัตน์ว่า
เวลาและการปฏิบัติหน้าที่การทำงานต่างๆ จะลดน้อยลง ความละโมภะแย่งชิงวัตถุนิยม
สมบัติกันการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวจะมีให้พบเห็นและวิกฤติการณ์เลวร้ายต่างๆ การ
ต่อสู้การทำสงครามฆ่าฟันแย่งชิงสิทธิอำนาจกันจะเกิดขึ้นมากมาย

(บันทึกโดย al-Bukhary, 1997:7061)

จากอัลหะดีษที่ได้กล่าวมา วิกฤติการต่างๆ ของโลกคุณยาหรืออีกนัยหนึ่งกระแส
โลกาภิวัตน์มีผลสามารถทำให้ผู้คนเขวชนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ ความเจริญรุ่งเรือง
ทางวัตถุ การติดต่อสื่อสารรวดเร็ว เทคโนโลยีต่างๆ ทำให้การเวลาและการปฏิบัติหน้าที่การทำงาน
ต่างๆ ลดน้อยลง ความเห็นแก่ตัวการต่อสู้ฆ่าฟันเพื่อสิทธิผลประโยชน์ส่วนตัวเกิดขึ้นมากมาย จาก
การที่เป็นผู้มีความศรัทธาให้เบี่ยงเบนตามไปกับกระแสของสังคม หลงความสนุกรื่นเริงใน
สถานที่เริงรมย์ต่างๆ สิ่งอำนวยความสะดวกสบายในเรื่องโลกีย์วิสัย ของมีเงินมา การพนัน จนลืม
สถานะหน้าที่ของตนว่าเป็นอย่างไร เจ้าหน้าที่ขาดความรับผิดชอบไม่สนใจในเรื่องของการปฏิบัติ
ตนเป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมตามหลักกฎหมาย พ่อบ้านปล่อยปะละเลยไม่สนใจครอบครัว เด็ก
เยาวชนชอบความฟุ่มเฟือย ความสนุกสนานบันเทิง เทียวเตรในสถานเริงรมย์มากขึ้น และการแต่ง
กายทันสมัยตามยุคตามแฟร์ชันอันเนื่องมาจากเกิดการเบี่ยงเบนความรู้สึกล้อยตามแรงเสริมและ
แรงดึงดูดให้เห็นเป็นสิ่งดึงดูดสมกับเป็นเยาวชนที่อยู่ในยุคแห่งโลกาภิวัตน์

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าอัลกุรอานอัลหะดีษและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ต่อพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากหลักการศรัทธาของเยาวชนไทยมุสลิม ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดยะลา อะไรเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เยาวชนไทยมุสลิม เกิดการเบี่ยงเบนจากหลักการศรัทธาของศาสนาหรือหลักจริยธรรมกับหลักการของศาสนาอิสลาม มีความสำคัญต่อเยาวชนไทยมุสลิมอย่างไร เยาวชนไทยมุสลิมที่ดี มีคุณภาพ สมควรประพฤติปฏิบัติอย่างไรตลอดจนในยุคปัจจุบันนี้เยาวชนไทยมุสลิมจะต้องประพฤติปฏิบัติตนอย่างไรให้ถูกต้องตาม หลักการของศาสนาอิสลามและหลักการศรัทธาให้สมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นเยาวชนมุสลิมที่มีคุณภาพในยุคแห่งโลกาภิวัตน์และจากการที่ได้ศึกษาเอกสารหลักการของอิสลามที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ต่อพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากหลักการศรัทธาของเยาวชนไทยมุสลิมจังหวัดยะลา ในด้านที่มีความหมายเกี่ยวกับหลักการของอิสลามบางส่วนเท่านั้น คำพูด ความประพฤติ การกระทำของบุคคลนั้นเป็นตัวบอกรับถึงการเป็นผู้ที่มีความศรัทธา หรือมีอิमानมากน้อยเพียงใดของบุคคล อิमान คือ คำพูด การกระทำ และเจตนา ตลอดจนการออกห่างในข้อที่หลักศาสนาได้กำหนดห้ามไว้ ดังนั้นผู้ใดปฏิบัติตามฟิรฎู (บังคับ) หรือบทบัญญัติต่างๆ ของศาสนาได้ครบถ้วนสมบูรณ์อิหม่านของเขาก็ครบถ้วนสมบูรณ์ และผู้ใดมิได้ปฏิบัติให้ครบถ้วนสมบูรณ์อิหม่านของเขาก็บกพร่องไม่สมบูรณ์

2.3.1 ความหมายของการศรัทธา

Muhammad Rawwas Qal'ji 1985:99 ให้ความหมายการศรัทธาในหนังสือ (معجم لغة الفقهاء) ว่าหมายถึงความเชื่อมั่นต่ออัลลอฮ์ ﷻ และต่อบรรดามลาอิกะฮ์ของพระองค์ เชื่อมั่นต่อคัมภีร์ของพระองค์ ต่อเราะสูลของพระองค์ ต่อวันอากิเราะฮ์ และเชื่อมั่นต่อการลิขิตความดีและความชั่วของพระองค์ พร้อมด้วยการกล่าวคำปฏิญาณตนด้วยลิ้นและปฏิบัติตนตามหลักการของศาสนาอิส

2.3.2 ความหมายของการศรัทธาตามหลักภาษาศาสตร์

ความหมายของการศรัทธา (الايمان) ตามพจนานุกรมภาษาอาหรับ () คือการเชื่อมั่นต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ และต่ออนบิมุฮัมมัดศาสนทูตของพระองค์ ตาม

หลักการของศาสนาหมายถึงการเชื่อมั่นด้วยจิตใจและยอมรับด้วยวาจาหรือการการกล่าวคำปฏิญาณตน (Ibrahim Anis, 1972: 28)

ความหมายของการศรัทธา ตามพจนานุกรมภาษาอาหรับ () เล่มที่ 1 คำว่า “อัลอีมาน” (الايمن) ความว่า การมีจิตใจเชื่อมั่นศรัทธาโดยปราศจากความสงสัย จากรากศัพท์ “อัลอัมน์” (الأمن) ความสงบมั่นคง การศรัทธานั้นหมายถึง ความเชื่อที่สงบมั่นอยู่ในจิตใจอย่างแนบแน่นปราศจากความลังเลหรือสงสัย (Ibn Manzur, 1997: 224)

“อัลอีมาน” มีความหมายตรงกันข้ามกับคำว่า อัลกุฟร (الكفر) หมายถึงการที่ปฏิเสธการศรัทธาส่วนผู้ที่มีศรัทธาในอิสลามเรียกว่า “อัลมูอิมิน” (المؤمن) ผู้ศรัทธาตรงข้ามกับคำว่า (الكافر) มีความหมายว่าผู้ปฏิเสธศรัทธา

2.3.3 ความหมายของการศรัทธาตามหลักวิชาการ

การนิยามความหมายของ “ การศรัทธา” หรือ (الايمن) อัลอีมาน ตามหลักวิชาการมีผลต่อการพิจารณาถึงภาวะความศรัทธาของบุคคลว่ามีศรัทธาหรือไม่ หรืออีกนัยหนึ่งเป็นมูอิมิน (المؤمن) ผู้มีศรัทธา หรือเป็นผู้ที่ปฏิเสธการศรัทธา () เป็นสิ่งที่มีความละเอียดอ่อนยิ่ง นักปราชญ์มุสลิมก็มีทัศนะที่หลากหลายและแตกต่างกัน อันเนื่องจากอัลกุรอานมิได้ให้การนิยามความหมายของการศรัทธาไว้ เพียงแต่ได้กล่าวถึงลักษณะของการเป็นผู้ที่ศรัทธาเอาไว้ในหลายโองการและมีการกล่าวถึงการยอมรับการมีศรัทธาของบุคคลที่กล่าวปฏิเสธในสภาวะที่ถูกบังคับ ส่วนในจิตใจของเขามีความศรัทธาอย่างมั่นคง

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ ﴾

(106 . .)

ความว่า : “ผู้ใดปฏิเสธการศรัทธาต่ออัลลอฮฺ ﷻ หลังจากที่เขาได้ศรัทธาแล้ว (เขาจะได้รับความกริ้วโกรธจากอัลลอฮฺ) เว้นแต่ผู้ที่ถูกบังคับทั้ง ๆ ที่หัวใจของพวกเขาเต็มไปด้วย ด้วยการศรัทธา”

(อัลนะหฺล : 106)

ในอีกด้านหนึ่งที่ตรงข้ามกันอัลลอฮฺ ﷻ ทรงปฏิเสธการศรัทธาของผู้ที่กล่าวคำปฏิญาณยืนยันการศรัทธาในสภาพที่หัวใจของเขายังคงแอบแฝงด้วยการปฏิเสธต่ออัลลอฮฺ ﷻ ดังเช่น กรณีของพวกมุนาฟิกุน (พวกที่กลับกลอก)

อัลลอฮฺตรัสว่า :

﴿ إِنَّ الْمُتَنَفِّقِينَ يُخَدِّعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَدِيعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَىٰ يُرَاءُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا ﴾
(142 :)

ความว่า : “แท้จริงพวกสับปลับทำการล่อลวงอัลลอฮฺ (โดยเสแสร้งแสดงที่ท่าว่ามีศรัทธา) แต่พระองค์ทรงสนองการลวงของพวกเขา และเมื่อพวกเขาขึ้นละหมาดพวกเขาขึ้นอย่างเนือยๆ อดใจให้มนุษย์เห็น และพวกเขาไม่รำลึกถึงอัลลอฮฺ เว้นแต่เล็กน้อย”

(อันนิซาอ : 142)

จากสองอายะฮ์ที่กล่าวอ้างมามีนัยบ่งชี้ให้เห็นว่าการศรัทธาหรือการปฏิเสธศรัทธานั้นอยู่ที่จิตใจไม่ใช่อยู่ที่การใช้ลิ้นกล่าวถ้อยวาจาออกมา ดังนั้นในการตัดสินว่าผู้ใดศรัทธาหรือไม่ศรัทธาต้องพิจารณาถึงสิ่งที่แอบแฝงซ่อนเร้นอยู่ในจิตใจเป็นสิ่งสำคัญในเมื่อไม่มีใครสามารถล่วงรู้ถึงสิ่งที่มีอยู่ในจิตใจของผู้อื่นได้นอกจากพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ผู้ทรงรอบรู้อย่างทั้งในที่ลับและในที่เปิดเผย ดังนั้นการพิจารณาตัดสินการศรัทธาในลักษณะดังกล่าวจึงเป็นสิทธิของพระองค์องค์อัลลอฮฺ ﷻ แต่เพียงผู้เดียว อย่างไรก็ตาม ในเมื่อไม่มีการให้คำนิยามความหมายของการศรัทธาไว้ในอัลกุรอาน ท่านเราะสูล ﷺ ได้มีการอธิบายกล่าวถึงความหมายของการศรัทธา เพื่อทำให้เกิดความชัดเจนมีความเข้าใจมากขึ้นไว้ในหลายๆ หะดีษที่สำคัญในการอธิบายให้ความหมายของการศรัทธา เช่นในหะดีษที่ท่านเราะสูล ﷺ ได้ อธิบายความหมายของอัลอิสลาม อัลอีมาน และอัลอิหฺซานในการตอบคำถามของผู้ที่ถามคือยิบรีล¹ ดังเช่นในความหมายตอนหนึ่งของหะดีษซึ่งเป็นการกล่าวตอบผู้ที่มาถามเกี่ยวกับการศรัทธา คือยิบรีลว่า

¹นามของมลาอิกะฮ์ท่านหนึ่งของอัลลอฮฺตะอาลา ทำหน้าที่นำบทบัญญัติ (คัมภีร์ต่าง ๆ) จากพระองค์มาสู่บรรดาศาสนทูตของพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ เพื่อเผยแพร่แก่มวลประชาชาติ

(9:1981 .)

“การศรัทธาคือความเชื่อมั่นต่ออัลลอฮ์ ﷻ และต่อบรรดามลาอิกะฮ์ของพระองค์
เชื่อมั่นต่อคัมภีร์ของพระองค์ ต่อเราะสูลของพระองค์ ต่อวันอากิเราะฮ์และเชื่อมั่น
ต่อการลิขิตความดีและความชั่วของพระองค์...”

(บันทึกโดย Muslim.1981 : 9)

ในความหมายอีกหะดีษหนึ่งท่านเราะสูลเป็นผู้ถามบรรดาศอหาบะฮ์ ﷺ ของท่านว่า

(51: 1987 .)

ความว่า: พวกท่านรู้หรือไม่ว่าอัลอีมานคืออะไรบรรดาศอหาบะฮ์ ﷺ ตอบ
ว่าอัลลอฮ์และเราะสูลของพระองค์ย่อมรู้ดียิ่งท่านเราะสูล ﷺ จึงได้อธิบายว่า “อัลอีมานคือการ
ปฎิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้ นอกจากพระองค์อัลลอฮ์เท่านั้นและแท้จริงมุฮัมมัด
เป็นศาสนทูตของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ และการดำรงกไวซึ่งการละหมาดและการบริจาคชะกาต
และการถือศีลอดในรอมฎอน”

(บันทึกโดย al-Bukhary. 1987 : 8)

และอีกหะดีษหนึ่งท่านเราะสูลกล่าววว่า :

(8 :1987 . البخاري)

ความว่า: “การศรัทธามีมากกว่าเจ็ดสิบหรือหกสิบแขนงที่เป็นระดับประเสริฐดี
เลิศคือการการกล่าวคำปฎิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้นและ

ระดับขั้นต่ำคือการกำจัดสิ่งที่เป็นอันตรายออกจากทางเดินสัญจรของบุคคล และความละเอียดก็เป็นแขนงหนึ่งของการศรัทธา”

(บันทึก โดย al-Bukhari.1987 : 8)

ตามนัยของหะดีษต่างๆ ที่ได้นำมากล่าวอ้างมีความหมายบ่งชี้ให้เห็นว่าการศรัทธานั้นหมายถึงการยึดมั่นด้วยจิตใจ การปฏิญาณด้วยวาจา รวมทั้งการแสดงออกทางร่างกายแต่ในตัวบทของหะดีษมิได้ระบุชัดเจนว่าหมายถึงเฉพาะจิตใจ หรือวาจาหรือร่างกายอย่างหนึ่งอย่างใดแต่เพียงอย่างเดียวหรือทุกอย่างประกอบกัน ในการศึกษาตำราต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มนักวิชาการมุสลิมได้แสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลายในการอธิบายความหมายของการศรัทธาตามหลักวิชาการ ซึ่งอาจแบ่งได้เป็นสี่แนวความคิด (ทัศนะ) ที่สำคัญคือ.

ทัศนะที่หนึ่ง เป็นทัศนะของกลุ่ม ญะฮ์มิยะฮ์¹ มีความเห็นว่า “การศรัทธานั้นหมายความว่าเฉพาะการรู้จักอัลลอฮ์ ﷻ และการรู้จักบรรดาเราะสุลรวมถึงสิ่งที่ท่านเหล่านั้นนำมาเผยแพร์” (al-Ash‘ari, 1990 : 213 – 214) ส่วนประกอบอื่นๆ นอกจากนั้นไม่ว่าการกล่าวปฏิญาณตนด้วยลิ้นหรือปฏิบัติกระทำด้วยกาย ไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ในความหมายของศรัทธา (Abu Ya ‘la, 1990: 161,)

ทัศนะที่สอง เป็นแนวความคิดของกลุ่มอัลกัรรอมิยะฮ์² มีความคิดว่า “การศรัทธานั้นหมายถึงการยอมรับด้วยวาจา คือด้วยการกล่าวถ้อยคำปฏิญาณทั้งสองโดยมีเงื่อนไขต้องเชื่อมั่นด้วยจิตใจอย่างแน่วแน่” ดังนั้นการกระทำหรือพฤติกรรมภายนอกรวมทั้งการเชื่อมั่นด้วยจิตใจจึงมิใช่องค์ประกอบส่วนหนึ่งของการศรัทธาตามความหมายของแนวความคิดและแน่นอน

¹ กลุ่มญะฮ์มิยะฮ์ เป็นส่วนหนึ่งของพวกมูรญิอะฮ์แนวคิดเป็นกลุ่มด้านอิหม่าลกะลาม โดยมี อัลญะฮ์มูบีนศอฟวาน มีแนวความคิดเหมือนกับกลุ่มญะบะรียะฮ์ สิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มนี้ คือปฏิเสธคุณลักษณะและพระนามที่แท้จริงของพระองค์อัลลอฮ์เจ้าทั้งหมด โดยถือว่าพระนามของอัลลอฮ์นั้นเป็นเชิงการอุปมา (มะญาซ) เพราะมีละนามอัลลอฮ์ ﷻ ก็จะเหมือนกับมนุษย์และสิ่งที่ถูกสร้างทั้งหมด ปฏิเสธความเร้นลับในโลกหน้าหลายประการ อาทิเช่น การลงโทษในกุโบร์(สุสาน) สะพาน (สิรอกฎ) ตรารู และ การเห็นพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ เป็นกลุ่มที่มีทัศนะว่าสวรรค์และนรกพิณาส (Ghalib ‘bin Ali ‘ Iwaji , 1997: 2/983-991)

² กลุ่มอัลกัรรอมิยะฮ์ เป็นส่วนหนึ่งของพวกมูรญิอะฮ์เช่นเดียวกัน นำโดยอะบูอับดุลลอฮ์ มุฮัมมัด อิบน์ กัรรอมอฮ์สดีฮ์สถานัน มีแนวความคิดยอมรับ ในคุณลักษณะที่แท้จริงของอัลลอฮ์ ﷻ แต่เกินไปในบางลักษณะถึงขั้นเปรียบเทียบให้เสมอเหมือนสิ่งถูกสร้าง(ตัศบีหฺ) ยอมรับในความเป็นมูมินของคนมุนาฟิกในโลกนี้ ส่วนในโลกหน้าจะเป็นส่วนหนึ่งของพวกปฏิเสธและคงอยู่ในนรกตลอดกาล (Ghalib bin Ali ‘Iwaji, 1997 : 2 / 943)

เมื่อผู้ใดกล่าวปฏิญาณ ทั้งสองผู้นั้นย่อมมีอิมานที่สมบูรณ์ โดยไม่คำนึงถึงสภาพภายในจิตใจ และแม้ยังมีได้ปฏิบัติกระทำการกดีใดๆ ก็ตาม (Abu Ya 'la, 1990 : 161 ; al-Ash 'ari, 1990 : 213)

ทัศนะที่สาม เป็นแนวความคิดของฆิลาม อัคคิมัซกี¹ และปวงปราชญ์ มัชฮับหะนาฟี มีความเห็นว่า “การศรัทธาคือการเชื่อมั่นด้วยจิตใจ ประกอบด้วยการกล่าวปฏิญาณตนด้วยลิ้น” (al-Ash'ari, 1990 : 19) ตามแนวความคิดนี้บุคคลที่เชื่อมั่นด้วยจิตใจหรือกล่าวยอมรับด้วยวาจาแต่เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งนั้นย่อมไม่ถือว่าเป็นผู้มีอิมานหรือมุอิมิน แต่ผู้ที่เชื่อมั่นด้วยจิตใจพร้อมทั้งกล่าววาจายอมรับด้วยการกล่าวคำปฏิญาณตน ทั้งสองผู้นั้นย่อมมีอิมานที่สมบูรณ์ถึงแม้ว่าจะยังไม่ได้ปฏิบัติกระทำความดีหรือทำการกดีใด ๆ ก็ตาม

ทัศนะที่สี่ เป็นแนวความคิดของนักปราชญ์ส่วนใหญ่จากกลุ่มอะซาอิเราะฮ์² และกลุ่มมูตะซิลละฮ์³ ซึ่งมีความเห็นว่า “การอิมานประกอบด้วยความเชื่อมั่นด้วยจิตใจการกล่าว

¹ ฆิลาม อัคคิมัซกี คือ ฆิลาม อิบน์ มุสลิม อุมัยรวาน อัคคิมัซกี มีความเชี่ยวชาญทางด้านโหราศาสตร์ เป็นผู้นำกลุ่ม “ฆิลาเนียฮ์” เป็นบุคคลที่ส่งรองจากอัญญาษนีที่ได้วิพากษ์เรื่องกอดร์มีทัศนะว่ากำหนดความคิดและความซั่วนั้นมาจากมนุษย์ บางท่านกล่าวว่าเขาได้ตายแล้วเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องกอดร์ดังกล่าวตามคำเรียกร้องของอุมัยร อิบน์อับดุลอะซีซ แต่เมื่ออุมัยรเสียชีวิต เขากลับเปิดเผยแนวคิดดังกล่าวอีกครั้ง กระทั่งอิมามอัลเอาฮาซาอีฟตีวาทให้ประหารชีวิต อิซฮามอิบน์อับดุลมาลิกจึงมีคำสั่งให้ตรึงเขาเสียชีวิตเมื่อประมาณ ปี ค.ศ. 105 ค.ศ. 723 ณ เมืองดามัสกัส (al-Zirikly. 1999: 5/124 ; Matba'ah al-kathulikiyah, 1973: 513)

² อะซาอิเราะฮ์ คือกลุ่มแนวคิด ด้านอิบลมุตะลาม นำโดยอะบูลหะสัน อาลี อิบน์ อิสมาอิล อัลอัซหะรี เป็นกลุ่มแนวคิดที่ยึดอัลกุรอาน สุนนะฮ์ และหลักปัญหาเป็นแนวทางในการเข้าใจหลักการศรัทธาในอิสลามและการโต้แย้งคู่พิพาททางความคิด เช่น กลุ่มมูตะซิลละฮ์และอื่นๆ นักวิชาการที่เป็นแกนนำแนวคิดนี้มีหลายท่าน เช่น กอฎีอะนูบกริ อัลบากิลลาณี อะนูอิสหากอัชชีรอซี และอิมามอะบูฮามิด อัลฆะมาซาลี เป็นต้น (Ghalib bin Ali 'Waji, 1997 : 2/87 – 89)

³ มูตะซิลละฮ์ เป็นกลุ่มทางความคิดอิสลามกลุ่มหนึ่ง กำเนิดขึ้นในตอนปลายยุคอุมัยยะฮ์ และรุ่งเรืองในยุคอับบาซียะฮ์ โดยมีแนวความคิดที่ใช้หลักแห่งเหตุผลและปัญหาเป็นสำคัญในการเข้าใจหลักการศรัทธา (อะกีดะห์) อิสลาม ทั้งนี้เนื่องจากได้รับอิทธิพลของปรัชญาโบราณ เช่น ปรัชญากรีก ยิว และอินเดีย ด้วยเหตุนี้ทำให้แนวความคิดเรื่องหลักการศรัทธาของกลุ่มมูตะซิลละฮ์แหวกแนวจากแนวความคิดของกลุ่มอะลิสุนนะฮ์วัลญมาอะฮ์ ผู้ก่อตั้งแนวคิดนี้คือ วาซิด บิน อะฏออ์ ส่วนหนึ่งของความคิดแหวกแนวของกลุ่มนี้คือแนวคิดเกี่ยวกับสถานะของผู้ทำบาปหนักจะอยู่กึ่งกลางระหว่างสองสถานะ คือสถานะของผู้ศรัทธาและผู้ปฏิเสธศรัทธา กล่าว

คือไม่อยู่ในสถานะหนึ่งสถานะใดอย่างเด็ดขาด กลุ่มนี้มีชื่อเรียกอีกหลายชื่อ เช่น กอคะรียะฮ์ อัคคิลียะฮ์ และวะอิลียะฮ์ เป็นต้น (al-Juhany, 1998 : 69-73)

ยอมรับด้วยวาจาและการปฏิบัติด้วยกาย” อิบน์ อับดุลบาร (Ibn Abd al-Bar, 1976 : 9/238) กล่าวว่า : “บรรดานักกฎหมายอิสลามและนักวิชาการด้านหะดีษมีความเห็นสอดคล้องกัน (อิญาเมา) ว่าการศรัทธานั้นคือถ้อยวาจาและประกอบด้วยการกระทำและย่อมไม่มีการกระทำใดๆ เกินขึ้นได้โดยสมบูรณ์ในอิสลามเว้นแต่ต้องประกอบด้วยเจตนา การศรัทธาในทัศนะของปวงปราชญ์เหล่านี้ทวีเพิ่มขึ้นด้วยการเคารพภักดีและลดหย่อนลงด้วยการทรยศละเมิดฝ่าฝืน การเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ ﷻ ทุกประการจึงหมายถึงการศรัทธาตามทัศนะของเขาเพียงแต่มีรายงานจากท่านอิมามอะบูหะนีฟะฮ์ และมิตรสหายของท่านเท่านั้นที่ให้ความหมายแตกต่างออกไป โดยเห็นว่าการภักดีไม่ถือว่าเป็นส่วนประกอบของการศรัทธา” อย่างไรก็ตามปวงปราชญ์ที่มีความเห็นสอดคล้องกันตามแนวความคิดนี้ยังมีความขัดแย้งกันในรายละเอียดบางแง่มุม เช่น กลุ่มมูตะซิละฮ์ มีความเห็นที่แตกต่างจากกลุ่มอะฮาอิเราะฮ์ในสาระสำคัญหรือนำหนักขององค์ประกอบด้านการกระทำ โดยกลุ่มมูตะซิละฮ์เห็นว่าการกระทำเป็นสาระสำคัญของการศรัทธามีใช่เพียงส่วนประกอบเสริมให้การศรัทธามีความสมบูรณ์ พวกเขา กล่าวว่า - “การศรัทธานั้นหมายถึงการภักดีต่างๆ ทั้งหมด ทั้งสิ่งที่เป็นภาคีรูด (บังคับ) และภาคสุนนะฮ์ (ส่งเสริม) คนที่ทำบาปหนัก (ฟาลิฮ) ย่อมหมดสภาพความเป็นผู้ศรัทธา เพียงแต่ในสภาพเช่นนี้มิได้เปลี่ยนไปเป็นผู้ปฏิเสธ (กาฟิร) เสียทีเดียว หากเป็นผู้อยู่ในระหว่างทั้งสองนั้น คือระหว่างการเป็นผู้ศรัทธาและผู้ปฏิเสธ (al-Ash ‘ari , 1990 : 1/329,331) ในขณะที่กลุ่มอะฮาอิเราะฮ์มีความเห็นว่า “การศรัทธา คือความเชื่อมั่นทั้งทางภาษาศาสตร์และทางวิชาการ ส่วนการกระทำและพฤติกรรมทั้งหลายนั้นเป็นส่วนประกอบเสริมของการศรัทธาหาใช่แก่นแท้ที่เป็นสาระสำคัญของการศรัทธาไม่” (Abu Ya‘ la, 1990 : 158)

อิบน์ หันบัล (Ibn Hanbal) กล่าวว่า “การศรัทธานั้น คือถ้อยวาจาและการกระทำประกอบกัน ซึ่งอาจเพิ่มหรือหย่อนลงได้กล่าวคือเมื่อบุคคลทำความดีการศรัทธาของเขาจะทวีเพิ่มขึ้นและเมื่อละเลยความดีการศรัทธาก็จะย่อหย่อนลง” (อ้างถึงใน Abu Ya‘la, 1990:153)

อิบน์ อะบีชะฮะฮ์¹ (Ibn Abi Shaibah, 1983:50) กล่าวว่า “การศรัทธาในทัศนะของเรา คือการกล่าวด้วยวาจาและการกระทำ ซึ่งอาจเพิ่มขึ้นและลดลง”

1 อิบน์ อะบี ชัยบะฮ์ ชื่อเต็มว่าอะบูบักริ อับดุลลอฮ์ อิบน์มุฮัมมัดอิบน์อะบีชัยบะฮ์ อัลอะบะสิยี เกิดเมื่อ ฮ.ศ. 159 = ค.ศ. 776 เป็นนักปราชญ์สาขาหะดีษที่ได้รับการเชื่อถือ เป็นครูของบุกอริยี มุสลิม อะบูดาอูด และอิบนุมาญะฮ์ อะบูอับดุลอะลลอฮ์ อัลกอซิม อิบน์ สะลาม กล่าวว่าหะดีษสิ้นสุดลงที่สี่ท่าน คือ อะบูบักริ อิบน์อุมัยรฺ อิบน์อุมัยรฺ

อิบนุ ตัยมียะฮฺ (Ibn Taimiyah, 1995 : 121, 164, 264-271) กล่าวว่า “ การศรัทธาคือการกล่าวด้วยวาจาพร้อมด้วยการกระทำ ” และได้กล่าวถึงทัศนะของกลุ่มชนชาวสะลัฟและบรรดานักวิชาการว่า “บางครั้งพวกเขาถือว่า อีมานหมายถึง คำพูดและการกระทำ บางครั้งกล่าวว่า หมายถึงทั้งคำพูดการกระทำและการยอมรับ บางครั้งกล่าวว่าหมายถึง คำพูด การกระทำ การยอมรับ และการปฏิบัติตามสุนนะฮฺ และบางครั้งก็กล่าวว่คือ การกล่าวด้วยลิ้น การยึดมั่นด้วยหัวใจ และการปฏิบัติด้วยร่างกาย โดยอิบนุ ตัยมียะฮฺได้แสดงทัศนะต่อคำกล่าวเหล่านี้ว่าทั้งหมดนั้นถูกต้อง”

อิบนุเราะญับ¹ (Ibn Rajab) ได้ให้ความหมายการศรัทธาไปในแนวทางเดียวกับปราชญ์ท่านอื่นๆ ว่าหมายถึง คำพูด การกระทำและเจตนา โดยได้ขยายความเพิ่มเติมว่า คลังแห่งการศรัทธาครอบคลุมถึงการประดับประดา ทั้งสามส่วนที่กล่าวมาในข้างต้น กล่าวคือประดับจิตใจด้วยการประทับการศรัทธาให้มั่นคง ประดับลิ้นด้วยถ้อยคำกล่าวปฏิญาณการศรัทธา และสิ่งที่เป็นที่แพร่หลาย จากกลุ่มชนชาวสะลัฟ และปราชญ์สาขาหะดีษ คือการศรัทธาประกอบด้วยวาจา การกระทำ และเจตนา โดยที่การทำงานทุกอย่างประมวลอยู่ในความหมายของการศรัทธา (อ้างถึงใน al-Shubbil, 1995 : 424) ดังกล่าวมานี้เห็นได้ว่าปวงปราชญ์มุสลิมได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับความหมายของการศรัทธาตามหลักวิชาการ ไว้อย่างหลากหลายแตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยเห็นด้วยกับแนวทัศนะของนักวิชาการส่วนใหญ่กลุ่มอะซาอิเราะฮฺ เพราะเป็นการให้ความหมายที่สอดคล้อง และครอบคลุมหลักฐานต่างๆ ทั้งจากอัลกุรอานและสุนนะฮฺอย่างมีเหตุผล โดยให้ความหมายว่าการอีมานต้องประกอบด้วยความเชื่อมั่นด้วยจิตใจ การยอมรับ

อะฮฺมัด อิบนุหันบัต ยะหฺยา อิบนุมะฮฺดีน และอะลี อิบนุ อัลมะดีนี ผลงานด้านตำราของท่านมีหลายเล่ม เช่น อัลมุศอ์นัฟ อัลมุสนัด อัลอีมาน และอื่น ๆ เสียชีวิตปี ฮ.ศ. 235 ค.ศ. 849 (al - Ziri kly, 1999 :4 / 117)

¹อิบนุเราะญับ อัลหันบะลี ชื่อเต็มว่า อับดุลเราะมาน อิบนุอะหฺมัด อิบนุเราะญับ อัศสุลามีย์ อัลบัฆดาดี เกิดที่กรุงแบกแดด เมื่อปี ฮ.ศ. 736 ค.ศ. 1316 เป็นนักปราชญ์สาขาหะดีษและฟิกฮฺ มีผลงานด้านตำราหลายเล่ม เช่น ญามิอฺ อัลอูลุมวัลหิกม ษรัญญามิอฺ อัคคริมีย์ อัลเกาะวาอิดอัลฟิกฮียะฮฺ และอื่น ๆ เสียชีวิตที่กรุงดามัสกัส เมื่อปี ฮ.ศ. 795 ค.ศ. 1393 (al- Zirikly, 1999 : 3/295)

ด้วยวาจา และการปฏิบัติด้วยร่างกาย ทั้งนี้ถือว่าการเชื่อมั่นด้วยจิตใจคือรากฐานที่สำคัญที่สุดของการศรัทธา แม้ว่าจะไม่มีผู้ใดล่วงรู้ แต่อัลลอฮ์ ﷻ ย่อมล่วงรู้และทรงตอบแทนผลกรรมตามความรอบรู้อย่างของพระองค์ นอกจากนี้ ท่านนบี ﷺ กล่าวว่า :

*

(50 :1987 .)

ความว่า : ฟังทราบเถิด แท้จริงในร่างกายนั้นมีเนื้อก้อนหนึ่งเมื่อเนื้อก้อนนั้นสมบูรณ์ดีร่างกายทุกส่วนก็สมบูรณ์ดีไปด้วย และเมื่อเนื้อก้อนนั้นเสียทุกส่วนของร่างกายก็เสียไปด้วย ฟังทราบเถิดว่าเนื้อก้อนนั้นคือ (หัวใจ)

(บันทึกโดย.

al-Bukhari. 1987:50)

เมื่อ “หัวใจ” มีความสำคัญไม่เพียงแต่สูบน้ำคิลโลหิตเลี้ยงส่วนต่างๆ ของร่างกาย หากยังเป็นศูนย์บังคับบัญชา ตัดสินใจ และควบคุมอวัยวะให้กระทำการหรือไม่กระทำการตลอดจนแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดตามความในหะดีษข้างต้นหัวใจจึงเป็นอวัยวะที่เหมาะสมอย่างยิ่งต่อการเป็นสถานที่รองรับการศรัทธา เพราะจิตใจคือต้นกำเนิดแห่งความคิดความรู้สึกที่เป็นนามธรรมและเป็นสิ่งผลักดันให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ส่วนการยอมรับด้วยวาจาเป็นการแสดงออกซึ่งความศรัทธาที่อยู่ภายในจิตใจให้เป็นประจักษ์ และการปฏิบัติความดีงามเป็นการเสริมสร้างความสมบูรณ์ต่อการศรัทธา กระทั่งหากแม้ว่าไม่มีการกระทำความดีใดๆ ก็มิได้ส่งผลกระทบต่อการศรัทธาตรงเท่าที่จิตใจยังคงเชื่อมั่น เพราะการศรัทธาโดยเนื้อแท้เป็นนามธรรมภายในจิตใจ ที่ไม่สามารถสัมผัสหรือจับต้องได้พฤติกรรมภายนอกอันได้แก่การกล่าวคำปฏิญาณตนและพฤติกรรมต่างๆ ทางกายเท่านั้นที่จะเป็นเครื่องพิสูจน์นามธรรมดังกล่าวภายในจิตใจ ดังหลักพื้นฐานที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า “การกระทำเป็นเครื่องชี้เจตนา” เมื่อมนุษย์ไม่สามารถล่วงรู้ถึงความในใจของผู้อื่นได้ ความเชื่อมั่นด้วยจิตใจเพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอต่อการยืนยันการศรัทธาสำหรับมนุษย์หรืออีกนัยหนึ่งหากยอมรับการศรัทธาด้วยจิตใจของบุคคลแต่เพียงอย่างเดียวย่อมไม่อาจแบ่งแยกระหว่างมุสลิมผู้มีศรัทธากับต่างศาสนิกที่ไม่ศรัทธาได้ “หัวใจและวิญญาณคือสิ่งขับเคลื่อนเรือนร่างของมนุษย์ การรับรู้ของหัวใจ (ในสายตาของมนุษย์) เป็นความเร้นลับที่ไม่มีความแตกต่างระหว่างมุอิมินกับกาฟิร” (Abd al-‘Aziz, 1990 :148)

2.3.4 ความหมายธรรมชาติของการศรัทธา

นอกจากความหมายตามหลักภาษาศาสตร์และหลักวิชาการดังกล่าวข้างต้นแล้วอีกความหมายหนึ่งของการศรัทธาซึ่งควรนำมากล่าวที่นี้ คือการศรัทธาในความหมายตามลักษณะตามธรรมชาติหรือลักษณะตามธรรมชาติหรือลักษณะทั่วไปของการศรัทธา (Gutb, 1982:3964) ได้กล่าวถึงความหมายของการศรัทธาในแนวนี้นี้ ในการอธิบายอัลกุรอานบทอัลอัศร ดังนี้ “ในที่นี้ เราจะไม่นิยามความหมายของศรัทธาในเชิงวิชาการหรือในเชิงนิติศาสตร์ แต่เราจะกล่าวถึงธรรมชาติของการศรัทธาและคุณค่าของมันต่อการดำเนินชีวิต การศรัทธานั้น คือการเชื่อมสัมพันธ์ของมวลมนุษย์ผู้ถูกจำกัดในทุกสิ่งต่ำต้อยและด้อยระดับสูง ด้วยผู้ทรงเป็นดั้งเดิม อมตะ และเป็นที่มาของสรรพสิ่ง ดังนั้นการศรัทธาจึงทำให้มนุษย์สัมพันธ์กับโลกและสรรพสิ่งทั้งหลายซึ่งถูกกำเนิดมาจากแหล่งเดียวกัน สัมพันธ์กับระบบแห่งธรรมชาติที่ควบคุมจักรวาลนี้ สัมพันธ์กับพลังอำนาจยิ่งใหญ่ และหลุดพ้นจากเขตแดนแห่งตัวตนเพียงน้อยนิดสู่ห้วงแห่งจักรวาลอันไพศาลจากพลังงานอันต่ำต้อย ผู้พลังงานอันมหาศาลไร้ขีดจำกัดจากพันธุนาการแห่งอายุขัยของตัวตนที่สั้นสู่ความยั่งยืนเป็นอมตะนิรันดกาล ซึ่งไม่มีความรู้นอกจากอัลลอฮ์ผู้ทรงอภิบาลแห่งสากลจักรวาลเท่านั้น” และถูกพบได้กล่าวถึงการศรัทธาอีกว่า “แน่แท้การศรัทธาเป็นรัศมี มันคือรัศมีในหัวใจ รัศมีในอวัยวะต่างๆ รัศมีในประสาทสัมผัส และรัศมีจะทำให้ประจักษ์แจ้งในข้อเท็จจริงของสรรพสิ่งทั้งหลาย ข้อเท็จจริงของคุณค่าและเหตุการณ์ต่างๆ ในทุกมิติ มุอมีนจึงสามารถมองเห็นข้อเท็จจริงและกำหนดจุดยืนที่สอดคล้องกับความเป็นจริงไม่ดำเนินชีวิตแบบหลงผิดหลงถูก และไม่หกล้มในทุกก้าวย่างของเขา ”

การอธิบายความหมายของการศรัทธาตามลักษณะธรรมชาตินี้เห็นได้ว่าเป็นการอธิบายที่มุ่งถึงคุณค่าและประโยชน์ของการศรัทธาเป็นหลักประเด็นว่าคุณค่าและประโยชน์อันอาจเกิดขึ้นจากการศรัทธานั้นคือลักษณะโดยธรรมชาติของมัน เพราะศรัทธาเป็นรัศมีส่องสว่างให้มองเห็นความจริงของสรรพสิ่งในทุกมิติรู้จักสัมพันธ์กับรอบข้างและที่มาของสิ่งต่างๆ รู้ถูกรู้ผิด และรู้จุดหมายปลายทางในขณะที่การอธิบายความหมายเชิงวิชาการ เป็นการอธิบายที่มุ่งถึงความมีอยู่หรือเกิดขึ้นของการศรัทธาในตัวบุคคล ซึ่งมีนัยสำคัญต่อการพิจารณาสถานภาพของบุคคลว่าเป็นผู้ศรัทธาหรือผู้ปฏิเสธอันเป็นประโยชน์อย่างมากในทางนิติศาสตร์และทางการปกครองในขณะที่ความตามลักษณะธรรมชาติของการศรัทธานี้ เป็นพลังอันมหาศาลต่อการสร้างสรรค์พัฒนาคุณภาพชีวิตของทั้งปัจเจกบุคคลและสังคม

2.3.5 การเพิ่มขึ้นและหย่อนลงของการศรัทธา

การศรัทธาตามความหมายที่ได้อธิบายมาข้างต้นนั้น มีลักษณะคงที่เสมอต้นเสมอปลายหรือมีลักษณะสูงต่ำที่อาจเพิ่มขึ้นหรือหย่อนลงได้ ในเรื่องนี้ปวงปราชญ์มุสลิมได้แสดงทัศนะและเสนอหลักฐานต่างๆ ประกอบไว้อย่างกว้างขวางและแตกต่างกัน ทั้งนี้สืบเนื่องจากมุมมองของการให้คำนิยามที่แตกต่างกัน ส่งผลให้การพิจารณาถึงลักษณะเพิ่มลดของการศรัทธาแตกต่างกันไปด้วยในที่นี้ผู้วิจัยเห็นควรนำมากล่าวโดยสรุปเป็นสองทัศนะดังนี้

ทัศนะที่หนึ่ง มีความเห็นว่า อีमानมีลักษณะคงที่ ไม่มีการเพิ่มขึ้นหรือหย่อนลง เป็นความเห็นของกลุ่มที่ให้ความหมายการศรัทธาตามหลักวิชาการว่าหมายถึง ความเชื่อมั่นด้วยจิตใจและหรือการยอมรับด้วยวาจา แต่ไม่รวมถึงการปฏิบัติด้วยอวัยวะร่างกาย (al-Ash ‘ari, 1990: 219)

ทัศนะที่สอง มีความเห็นว่าการศรัทธาอาจเพิ่มขึ้น หรือลดหย่อนลงที่ต่างกัน ไปเป็นทัศนะของนักปราชญ์ส่วนใหญ่ ที่ได้ให้ความหมายการศรัทธารวมไปถึงการปฏิบัติ ด้วยร่างกาย (al- Sabuni, 1994 : 105, 270-271) ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นทัศนะที่ถูกต้องด้วยเหตุผลและหลักฐานทั้งจากอัลกุรอานและสุนนะฮฺ ส่วนหนึ่งของหลักฐานที่นำมาอ้างมีดังนี้

หลักฐานจากอัลกุรอาน อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٤﴾ ﴾

(2-4 :)

ความว่า : แท้จริงบรรดาผู้ที่ศรัทธาคือผู้ที่เมื่ออัลลอฮฺถูกกล่าวขึ้นแล้วหัวใจของพวกเขา ก็หวั่นเกรงและเมื่อบรรดาโองการของพระองค์ถูกอ่านแก่พวกเขา โองการเหล่านั้นก็เพิ่มพูนการศรัทธาแก่พวกเขา และแต่พระเจ้าของพวกเขาเหล่านั้นพวกเขามอบหมายกันคือ

บรรดาผู้ที่ดำรงไว้ ซึ่งการละหมาดและส่วนหนึ่งจากสิ่งที่เราได้ให้เป็นปัจจัยยังชีพแก่พวกเขาพวกเขาก็บริจาคเงินเหล่านี้และพวกเขาคือผู้ศรัทธาอย่างแท้จริง โดยที่พวกเขาจะได้รับหลายชั้น ณ พระเจ้าของพวกเขาและจะได้รับการอภัยโทษและปัจจัยยังชีพอันมากมาย

(อัลอัลฟาล : 2-4)

อีกอายะห์หนึ่งอัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า:

﴿وَإِذَا مَا أَنْزَلَتْ سُورَةً فَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ أَيُّكُمْ زَادَتْهُ هَذِهِ إِيمَانًا فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا فَرَزَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٢٤﴾﴾

(التوبة : 124)

ความว่า. และเมื่อบทใด (ใจความของอัลกุรอาน) ถูกประทานลงมาดั่งนั้นในหมู่พวกเขามี (พวกสับปรับ) ผู้กล่าว (เขี่ยหยัน) ว่าผู้ใดในหมู่พวกท่านได้ (บท) นี้เพิ่มพูนการศรัทธาของเขา (บ้าง?) ดั่งนั้นส่วนบรรดาผู้ศรัทธามั่นได้เพิ่มพูนการศรัทธาของเขาทั้งหลายและเขาทั้งหลายเบิกบาน

(อัลเตาบะฮฺ : 124)

ดังนั้นการศรัทธา จึงอาจเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ อาจเกิดขึ้นได้หลายปัจจัย อาทิเช่น หลักฐานหรือเหตุผลเกี่ยวกับการศรัทธาในอัลลอฮฺ ﷻ สภาพความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิตหน้าที่ การงาน การศึกษา ความเข้มแข็งหรือความถ้อยในการปฏิบัติศาสนกิจ ความอดทนอดกลั้น ความมุ่งมั่น อดทนต่อการประพฤติปฏิบัติความดีตามหลักการของศาสนา

2.4 ความสำคัญของการศรัทธาต่อการควบคุมพฤติกรรม

2.4.1 ความหมายของพฤติกรรม คือการกระทำ หรืออาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิดและความรู้สึก เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า

2.4.2 ความหมายพฤติกรรมตามหลักภาษาศาสตร์ พฤติกรรมตรงกับคำในภาษาอาหรับว่า (السلوك) ซึ่งมีความหมายตามพจนานุกรมอาหรับและความหมายตามหลักจิตวิทยา ดังนี้

ความหมายตามอัลมุญญัฮ์อัลวะสิฏ์ (al-Mujam al-Wasit) พฤติกรรมหมายถึง การปฏิบัติหรือการแสดงออกของมนุษย์ แนวทางหรือทิศทางปฏิกิริยาที่มนุษย์แสดงออก

ความหมายพฤติกรรม ตามอัลมุญญัฮ์อัลฟัลสะฟีย์ (al-Mu, Jam al-Falsafi, 1990:148 -149) หมายถึงการตอบสนองและการแสดงของสิ่งมีชีวิตต่อสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นหรือต่อสถานการณ์ที่บุคคลต้องเผชิญการแสดงพฤติกรรมของบุคคล จะขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมหรือสิ่งกระตุ้นที่ส่งอิทธิพล ให้เกิดปฏิกิริยาอย่างหนึ่งอย่างใดออกมา ณ ช่วงเวลานั้น **ในมุญญัฮ์ เมาะฮ์อัลฟุกอฮาอ์** (Mu 'Jam lughat al-Fuqaha' 1988 :249) พฤติกรรมที่ดีหมายถึง การทำให้คำพูด การกระทำและการแสดงออก เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับหลักบัญญัติของอิสลาม

2.4.3 ส่วนนิยามพฤติกรรมตามหลักจิตวิทยาทั่วไปมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 :10) ได้ให้คำนิยามพฤติกรรมไว้ในหนังสือการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัยว่า หมายถึงกิจกรรมทุกประการที่มนุษย์กระทำไม่ว่าสิ่งนั้นจะสังเกตได้หรือไม่ได้ เช่น การทำงานของหัวใจการทำงานของกล้ามเนื้อ การเดิน การพูด การคิด การรู้สึก ความชอบ ความสนใจ เป็นต้น

พวงทอง ป่องภัย (2540 : 2) ได้กล่าวไว้ในหนังสือพฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้นว่า พฤติกรรมหมายถึง ปฏิกิริยาหรือกิจกรรมทุกชนิดของสิ่งที่มีชีวิตแม้ว่าจะสังเกตได้หรือไม่ได้ก็ตาม เช่น คน หรือสัตว์ (มีนักพฤติกรรมศาสตร์บางคนได้ให้ความหมายพฤติกรรมว่า มีความหมายกว้างขวางครอบคลุมไปถึงพฤติกรรมของสิ่งที่ไม่มีชีวิตด้วย เช่น การไหลของน้ำ กระแสลมที่พัด เป็นต้น)

ปรารักษ์สุทธิพิศ ทรงวุฒิสีล (2544 : 277) กล่าวว่า นักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของพฤติกรรมว่าเป็นกิจกรรมที่มนุษย์แสดงออกโดยมีจุดมุ่งหมายของความความต้องการทางด้านสรีระและด้านสังคมจะทราบได้โดยการสังเกตหรือการใช้เครื่องมือบางอย่างช่วย

ถวิล ธาราโกชน์ และสรันย์ คำริสุข, (2544 : 3) ได้กล่าวถึงความหมายของพฤติกรรมตามแนวคิดของ เคแกนและซีแกน (Kagan and Segal, 1992 : 5-6) ว่าหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นการกระทำของร่างกายในแต่ละวัน โดยเริ่มตั้งแต่ตื่นนอนตอนเช้าจนกระทั่งเรา

กลับไปเที่ยงนอนและนอนหลับ ซึ่งหมายความว่า ตลอดวันหนึ่งที่ผ่านมาเราต้องทำกิจกรรมต่างๆ รวมไปถึงกิจกรรมที่เป็นกระบวนการทางจิต (Mental process) อันได้แก่ ความคิด อารมณ์ แรงจูงใจ และอื่นๆ

จากคำนิยามต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า พฤติกรรม คือปฏิกิริยาการกระทำหรือการแสดงออกของบุคคลในการตอบสนองต่อสถานการณ์ สภาพแวดล้อม หรือสิ่งกระตุ้นที่บุคคลได้เผชิญพฤติกรรมหรือการกระทำที่แสดงออกนั้นอาจเป็นสิ่งที่ดีหรือเป็นสิ่งที่เลว ทั้งนี้ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมทางกายหรือกระบวนการทางจิตใจ และไม่ว่าจะสังเกตเห็นได้หรือไม่ก็ตาม เช่น การนั่ง การเดิน การนอน การกิน การพูด การละเมิด การง้อโง ความเสียสละ ความกลัว ความโกรธ ความรัก ความดีใจ ความเสียใจ ความอิจฉาริษยา เป็นต้น

2.4.4 การศรัทธากับการควบคุมพฤติกรรม

การศรัทธาแม้ว่าจะจะเป็นพฤติกรรมทางจิตใจที่เร้นลับไม่อาจสัมผัสและต้องได้ แต่สิ่งเร้นลับภายในจิตใจมักถูกถ่ายทอดออกมาในรูปของพฤติกรรมทางกาย การลงความเห็นเกี่ยวกับความเชื่อหรือการศรัทธาของบุคคลจึงอาศัยการวินิจฉัยจากพฤติกรรม หรือการกระทำเป็นสำคัญ เพราะกรรมเป็นเครื่องชี้เจตนา จิตใจคือต้นกำเนิดแห่งความคิดความรู้สึก ที่เป็นนามธรรม และเป็นสิ่งที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ หัวใจคือ เนื้อก้อนพิเศษภายในร่างกายมนุษย์หากมันถูกหล่อหลอมขัดเกลาร่างกายทุกส่วนก็ดีไปด้วย และเมื่อมันถูกหล่อหลอมให้เสียทุกส่วนของร่างกายก็พลอยเสียตามๆ ไปด้วยการศรัทธาที่ถูกต้องในอิสลามคือเข้าหลอมจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์ความศรัทธามันในจิตใจจึงมีอิทธิพลต่อกระบวนการความคิดและพฤติกรรมที่ดีงามของบุคคลซึ่งจะนำไปสู่สังฆธรรมและจริยธรรมอันสูงส่ง ความ ความผาสุก และความสำเร็จที่แท้จริง (al-Jaza'iriy 1985 : 386)

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ﴿١٠﴾ ﴾

(9-10 :)

ความว่า : แน่นอนผู้ขัดเกลาคใจ (ด้วยการจงรักภักดีต่ออัลลอฮฺ) ย่อมได้รับความ

สำเร็จและแน่นอนผู้ที่ทำให้มันตกต่ำ (ไว้คุณค่าด้วยการปฏิเสธศรัทธา และฝ่าฝืน)
 ย่อม ล้มเหลว

(อีซซัหมซุ : 9 -10)

อีกโองการหนึ่ง อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ وَنَهَى النَّفْسَ عَنِ الْهَوَىٰ ۗ ﴿٤٠﴾ فَإِنَّ الْجَنَّةَ هِيَ
 الْمَأْوَىٰ ﴿٤١﴾﴾

(40-41 :)

ความว่า : “และสำหรับผู้ที่หวาดหวั่นต่อการยืนอยู่เบื้องหน้าพระเจ้าของเขาและ
 และได้หน่วงเหนี่ยวจิตใจจากกิเลสต่ำแน้แท้สวนสวรรค์ก็จะเป็นที่พำนักของเขา

(อันนาซีอัด : 40-41)

การศรัทธาที่มั่นคงย่อมสร้างจิตสำนึกของบุคคลให้มีความเข้มแข็งไม่
 หวั่นไหวสามารถฝ่าฟันอุปสรรคและค้อมอำนาจใฝ่ต่ำ ไม่ตกเป็นเหยื่อของความชั่วร้ายและการ
 ล่อลวงของชัยฏอนการปลูกฝังการศรัทธาให้มั่นคงอยู่ในจิตใจ จึงเป็นการยกระดับจิตใจของ
 มุสลิมให้มีความรักและฝักใฝ่ในคุณธรรมความดีงามอันจะส่งผลต่อพฤติกรรมและการดำเนินชีวิต
 โดยรวม

2.4.5 อัลกุรอานได้กล่าวถึงการกระทำนั้นเข้าอยู่ในอิมานด้วยดังคำตรัส
 ของอัลลอฮฺ ﷻ ในสุเราะฮ์อัลอัมฟาฬ อายะฮ์ที่ 2 ว่า :

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ
 آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٢﴾﴾

(الأنفال : 2)

ความว่า : บรรดาผู้ศรัทธาได้แก่บรรดาผู้ซึ่งเมื่อมีการกล่าวรำลึกถึงอัลลอฮ์หัวใจ
 ของพวกเขาก็สะทกสะท้าน และเมื่อมีการอัญเชิญโองการต่างๆ ของพระองค์
 อัลลอฮ์ ﷻ โองการเหล่านั้นก็เพิ่มพูนแก่พวกเขาซึ่งศรัทธาและพวกเขามีจิตมอบ

หมายต่อองค์อภิบาลของพวกเขา

(อัลอัมฟาต : 2)

2.4.6 อัลกุรอานได้กล่าวเกี่ยวกับอัลอีมาน **الايمان** การศรัทธาเป็นรากฐานของอิสลามและพฤติกรรมที่ดีงามทั้งมวล กล่าวคือความดีใดหรือแม้กระทั่งการปฏิบัติศาสนกิจใดที่ไร้รากฐานแห่งการศรัทธาย่อมเป็นอันไร้ผล.

อัลลอฮฺ ตรัสว่า :

﴿ إِنِّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ
مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴾ (30)

(الكهف : 30)

ความว่า. แท้จริงบรรดาผู้ศรัทธาและกระทำความดีทั้งหลายเราจะไม่ให้การตอบแทนของผู้กระทำความดีสูญหายอย่างแน่นอน.

(สุอัลกะฮฟู : 30)

2.4.7 อัลอีมาน **الايمان** การศรัทธา เป็นรากฐานของอิสลาม และพฤติกรรมที่ดีงามทั้งปวงของมนุษย์ เริ่มแรกของการเรียกร้องมวลมนุษยชาติในสังคมยุคป่าเถื่อนหรือยุคมืด ท่านศาสดามุฮัมมัด ﷺ ทำความเข้าใจกับบุคคลทั่วไปด้วยเหตุและผล ได้แย้งข้อสงสัยอย่างชัดเจน สามารถอธิบายชี้แนะให้มวลมนุษยชาติมีความศรัทธาในอัลลอฮฺ ﷻ ยอมรับในหลักการของศาสนาอันนำไปสู่การเป็นอิสลามที่แท้จริงและสมบูรณ์ ท่านศาสดามุฮัมมัด ﷺ ได้กล่าว

*

(7 : 1987.)

ความว่า : อิสลาม. ถูกกำหนดขึ้นมาจากรากฐาน 5 ประการ

1. การปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดเที่ยงแท้ นอกจากพระองค์
อัลลอฮ์ตะอาลาและแท้จริงมุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของพระองค์
2. การดำรงไว้ซึ่งการละหมาด
3. การจ่ายซะกาต
4. การประกอบพิธีหัจญ์ ณ บัยติลลาฮ์
5. การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน”

(บันทึก โดย al-bukhariy. 1987 : 7)

2.5 มุสลิม

มุสลิม เป็นคำรวมที่ใช้เรียกชื่อผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามทุกคนทั้งชายและหญิง คำว่ามุสลิมเป็นชื่อที่อัลลอฮ์ ﷻ ทรงตั้งแปลว่า ผู้ใฝ่สันติ มุสลิมคือผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ ผู้นอบน้อมต่อมตนยังพระประสงค์ของอัลลอฮ์ ﷻ ส่วนหนึ่งจากโครงการอัลกุรอานได้กล่าวเกี่ยวกับมุสลิมว่า

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า:

وَجَاهِدُوا فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ هُوَ اجْتَبَاكُمْ وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ مِّلَّةَ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ هُوَ سَمَّاكُمُ الْمُسْلِمِينَ مِنْ قَبْلُ وَفِي هَذَا لِيَكُونَ الرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيْكُمْ وَتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَاعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٧٨﴾

(78 :)

ความว่า. และพวกสูเจ้าจงต่อสู้ใน (ทางของ) อัลลอฮ์. ﷻ อย่างจริงจังเถิด พระองค์ได้ทรงคัดเลือกพวกเจ้า (เพื่อรับหลักศาสนาของพระองค์มาประพฤดิ)และพระองค์มิได้บังคับความคับแค้นใดๆ ให้พวกเจ้า (ต้องรับผิดชอบ) เป็นศาสนาของบิดาของพวกเจ้า คืออิบรอฮีม เขาได้เรียกพวกเจ้าว่า มุสลิมีนมาก่อนนั้นและ (ในอัลกุรอานนี้) เพื่อศาสนทูตจะได้เป็นสักขีพยานแก่พวกเจ้า และพวกเจ้าเป็นสักขีพยานแก่มวลมนุษย์ ดังนั้นพวกเจ้าจงดำรงการละหมาดพวกเจ้าจงจ่ายทาน

ชะกาตและพวกเจ้าจงยึดอัลลอฮ์ ﷻ ไว้ให้มั่นเถิด พระองค์เท่านั้นที่ เป็นผู้ปกครอง แท้จริงของพวกเจ้า พระองค์ทรงเป็นผู้ปกครองที่เลิศที่สุดและเป็นผู้ที่ช่วยเหลือ ที่เลิศที่สุด

(อัลฮัจญ์ : 78)

2.5.1 คำว่าอิสลามมาจากภาษาอาหรับ ทางด้านภาษาศาสตร์หมายถึงความ สันติ ความบริสุทธิ์ ความนอบน้อมและการมอบหมาย ในความหมายทางวิชาการอิสลาม หมายถึงการนอบน้อมต่อมตน ขอมมอบตนต่อพระประสงค์ของอัลลอฮ์ ﷻ ฉะนั้นศาสนา อิสลามจึงเป็นศาสนาที่มุ่งพัฒนาจิตใจคนให้เกิดการกระทำ เพื่อความสงบสุขและความ ปลอดภัยของสังคมส่วนใหญ่ ศาสนาอิสลามไม่มีวัตถุสิ่งใดๆ เป็นเครื่องหมายแทนหรือเป็นการ ลักการะ แต่ให้ปฏิบัติศาสนกิจด้วยใจศรัทธาต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ พระผู้เป็นเจ้าขององค์เดียว ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามเรียกว่า มุสลิม ซึ่งจะต้องยึดหลักการกระทำการปฏิบัติทุกอย่างในชีวิต จากคัมภีร์ อัลกุรอาน และแบบอย่างการดำเนินชีวิตคำสอนคำอธิบายของท่านศาสดามุฮัมมัด (สุนนะห์ ซึ่งปัจจุบันผู้เกี่ยวข้องได้รายงานสืบทอดกันมาและรวมเป็นเล่มเรียกว่า หะดีษ)

2.5.2 ที่มาของหลักการ อิสลาม ได้มาจาก 2 แห่ง คือคัมภีร์อัลกุรอาน และหะดีษท่านศาสดามุฮัมมัดซึ่งแจ้งไว้ในหะดีษของท่านซึ่งรายงาน โดยเคาะลีฟะฮ์อุมัยรฺอบินุกอฎฏอบ ว่าหลักการของอิสลามมี 3 ประการ จำเป็นที่มุสลิมทุกคนจะต้องยึดถือ และปฏิบัติจะละเว้น ข้อใดมิได้ คือ

เราะสูลกล่าวว่ :

(2535:1983 .)

ความว่า : ท่านอุมาริบินุคอตตอบบอกว่าขณะเมื่อพวกเขาอยู่ที่ท่านศาสดามุฮัมมัด ﷺ ได้มีผู้ชายคนหนึ่งแต่งตัวด้วยชุดสีขาวบริสุทธิ์ ผมดกสีดำเป็นเงางามและไม่มีร่องรอยหรือสภาพของการเป็นผู้ที่เดินทางมาและไม่มีคนหนึ่งคนใด ในหมู่พวกเรา รู้จักชายผู้มานี้เลย เขามาหาท่านศาสดา เมื่อท่านศาสดา ﷺ ได้ออกมาชายผู้นั้นก็ได้นั่งหัวเข้าแนบชิดกับเข้าของท่านศาสดาและก็ได้ถามท่านศาสดาว่า โอมุฮัมมัดการศรัทธาอันหามันคืออะไร ท่านศาสดาตอบว่า คือ การเชื่อมั่นในพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ต่อบรรดามลาอิกะฮ์ ต่อบรรดาคัมภีร์ ต่อบรรดาเราะซูลของและอิสลามคืออะไร อิสลามคือการปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระพระองค์ และต่อวันอากิเราะฮ์. ต่อกำหนดสภาวะการณ์ของพระองค์อัลลอฮ์. ﷻ องค์อัลลอฮ์ (ซบ) และท่านศาสดามุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของพระองค์ การดำรงละหมาด การออกชะกาต การประกอบพิธีฮัจญ์ การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน และอะไรคือการกระทำการภักดีการกระทำการภักดี คือการเคารพภักดีสักการะต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ เสมือนท่านนั้นเห็นพระองค์ แน่แท้ท่านนั้นไม่สามารถเห็นพระองค์ได้ แต่พระองค์อัลลอฮ์. ﷻ นั้นทรงเห็นท่าน

(บันทึกโดย al-Tirmidhiy 1983: 2535)

จากคำกล่าวชี้แจงของท่านศาสดามุฮัมมัด ﷺ ได้กล่าวถึงหลักการของอิสลาม 3 ประการจำเป็นที่มุสลิมทุกคนต้องยึดถือปฏิบัติจะละเว้น มิได้คือ

2.5.3. หลักการศรัทธา (อัลอีมาน الإيمان) เป็นหลักความเชื่อมั่นด้วยจิตใจที่แท้จริงอันจะนำไปสู่การปฏิบัติทุกอย่างตามคำสั่งของพระเจ้าด้วยความเต็มใจมี 6 ประการได้แก่

1. ศรัทธาต่อพระองค์อัลลอฮ์ ตะอาลา
2. ศรัทธาต่อบรรดามลาอิกะฮ์
3. ศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์
4. ศรัทธาต่อบรรดานบีและเราะซูล
5. ศรัทธาต่อวันอากิเราะฮ์
6. ศรัทธาต่อกฎกำหนดสภาวะการณ์

2.5.4 หลักปฏิบัติ (อركانอิสลาม أركان الإسلام) หลักการอิสลาม

อركانอิสลาม (أركان الإسلام) มี 5 ประการ

1. การกล่าวปฏิญาณตนความว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้ นอกจากอัลลอฮ์ ตะอาลาและมุฮัมมัดเป็นเราะสูลศาสนทูตของอัลลอฮ์ตะอาลา
2. คำรับการละหมาด 5 เวลา
3. การจ่ายทาน (ซะกาต)
4. การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน (เดือนที่ 9 ของปฏิทินอาหรับ)
5. การทำหัจญ์ เมื่อมีความสามารถพร้อมทั้งด้านร่างกาย ทรัพย์สิน ความ

ปลอดภัยการเดินทาง

2.5.5 หลักจริยธรรมหรือหลักการทำความรักดีด้วยความสำนึกมัน (อัล อิห์

ซาน الاحسان) คือจะต้องเคารพรักดีต่อพระองค์อัลลอฮ์เสมือนหนึ่งว่าอยู่เบื้องหน้าพระองค์ และ แน่แท้เรามองไม่เห็นพระองค์แต่พระองค์ก็ทรงมองเห็นเรา เป็นความรับผิดชอบที่ตัวของเราจะต้อง ควบคุมตนเองให้คิดและปฏิบัติตามคำสั่งใช้ของพระองค์ด้วยความศรัทธาและมั่นใจในศาสนา อิสลามถือว่าหลักศรัทธา (อิมาน) คือหัวใจของศาสนา โดยเฉพาะหลักศรัทธาข้อที่ 1 คือ ศรัทธาต่อพระองค์อัลลอฮ์ตะอาลาและข้อต่อๆ มาก็มีความสำคัญรองลงไป หลักศรัทธานี้ทำให้ อิสลามมีความแตกต่างจากศาสนาอื่นในการประกอบความดีของผู้ใดจะได้รับผลการตอบแทนด้วย สิ่งที่ดีจากพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ หรือไม่ต้องขึ้นอยู่กับความศรัทธาเป็นหลัก ถ้าผู้ใดปฏิบัติความดี โดยปราศจากการศรัทธาหรือทำเพื่อผลประโยชน์อื่นๆ การงานของเขาก็ไร้ผลมิได้รับการตอบแทน จากพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ

อัลลอฮ.ตรัสว่า :

﴿ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَسِرِينَ ﴾

(5 :)

ความว่า : “และผู้ใดปฏิเสธการศรัทธาแน่นอนงานของเขาก็ไร้ผลขณะเดียวกันใน วันวันอาคีเราะฮ์ พวกเขาจะอยู่ในหมู่ผู้ที่ขาดทุน”

(อัลมาอิดะ : 5)

2.5.6 หลักธรรมหมวดที่ 1 () หลักการศรัทธาในหลักการอิสลามถือเป็นหลักธรรมในการพัฒนาตนเองซึ่งทำให้เกิดการพัฒนาสังคมและสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข เพราะตามหลักศรัทธาข้อที่ 1 มุสลิมทุกคนศรัทธาและเชื่อมั่นว่าอัลลอฮ์ ﷻ เป็นพระเจ้าเป็นผู้สร้างสรรพสิ่งและมีอยู่จริงเมื่อพระองค์มีอาชะฮฺให้ปฏิบัติสิ่งใดอย่างไรทุกคนต้องปฏิบัติด้วยความศรัทธามั่นอย่างเด็ดขาดแม้ว่าจะมีผลถึงขั้นทำให้ตัวตายก็ยอม ทุกๆ คำสอนทุกๆ คำสั่ง ซึ่งเป็นอาชะฮฺของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ อยู่ในคัมภีร์อัลกุรอานและคำอธิบายตลอดจนการกระทำของนบีมุฮัมมัด ซึ่งรวมเรียกว่าหะดีษนั้นล้วนเป็นสิ่งที่ดีเป็นประโยชน์ต่อตัวของเรารั้งสิ้นและยังทำให้เกิดการพัฒนาตนเอง เมื่อคนดีอยู่ในสังคมที่ดีย่อมจะอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุขไม่เบียดเบียนและช่วยเหลือร่วมมือกัน เพื่อสร้างความเจริญได้ทุกๆ สังคมอันจะทำให้เกิดความมั่นคงของประเทศชาติสืบไป

2.5.7 หลักธรรมหมวดที่ 2 () หลักการอิสลาม ซึ่งเป็นหลักปฏิบัติ เป็นหลักธรรมซึ่งช่วยในการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์อยู่ในคุณธรรมเป็นผู้ที่สังคมยอมรับกล่าวโดยสรุปดังนี้.

1. การกล่าวปฏิญาณตน เป็นเสมือนหนึ่งการสาบานตนต่อพระเจ้าผู้เป็นเจ้า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺตะอาลาและนบีมุฮัมมัดเป็นเราะสูลของพระองค์” นั้นหมายความว่าถึงความซื่อสัตย์มั่นคงที่มีต่อพระเจ้าและศาสนทูตของพระองค์ ด้วยตนเองว่าเราจะปฏิบัติทุกอย่างตามบัญชาของพระองค์เป็นการขอมอบตนต่อพระองค์ โดยไม่มีเงื่อนไขถ้าเมื่อใดก็ตามเราหันห่างไม่ศรัทธาไม่ปฏิบัติเหมือนกับเราไม่ซื่อสัตย์ ทรมศ ผิดคำสาบาน เพราะทุกอย่างต้องปฏิบัติทั้งกาย วาจาและใจ ทำให้เราฝึกตนเป็นคนซื่อสัตย์ ทั้งในที่ลับและที่แจ้ง ทั้งต่อหน้าและลับหลังทุกๆ การกระทำ เพราะความศรัทธาของตัวเองแม้มนุษย์จะไม่เห็นพระเจ้า แต่พระเจ้าผู้เป็นเจ้าทรงเห็น

2. การละหมาดวันละ 5 เวลา เสมือนหนึ่งเป็นการเข้าเฝ้าอัลลอฮฺตะอาลา ต้องสำรวมตนทุกอิริยาบถ การกระทำในการละหมาดต้องชำระล้างส่วนที่อยู่ เสื้อผ้าและอวัยวะได้แก่มือทั้งสองใบหน้า จมูก ปาก แขนทั้งสองต้นคอใบหู ผมและเท้าทั้งสอง จิตใจต้องสงบแน่วแน่ต่อพระเจ้าเพียงกล่าว (อ่าน) ในการละหมาด ต้องเรียบร้อยชัดเจน พร้อมทั้งสมองคิดตามอย่างจด

จอตลอดเวลาไม่วอกแวกคิดเรื่องอื่น ฉะนั้นลองคิดดูซิว่าแต่ละครั้งที่มุสลิมละหมาดเขาจะต้องแสดงความภักดี ขอพรและขอภัยต่ออัลลอฮฺตลอดเวลาตลอดจนขอบคุณและสำนึกในบุญคุณของพระองค์ด้วยจิตใจที่แน่วแน่การกล่าว ตลอดจนอิริยาบถทุกอย่างเรียบร้อย อันเป็นการเข้าเฝ้าพระเจ้าที่เป็นเจ้าที่สมบูรณ์แบบแน่นอน นอกจากผู้ที่ละหมาด โดยที่จิตใจมิได้ศรัทธาแน่วแน่ต่อพระองค์อัลลอฮฺตลอดเวลา แน่แน่นอนการ ละหมาดของเขาก็จะไร้ผลใช้ไม่ได้ กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้ :

การละหมาด

1. เป็นการพัฒนาตน ทั้งกาย (การกระทำ) วาจา (การพูด) และใจ ตลอดเวลาและตลอดชีวิต
2. พัฒนาวินัยตนเอง เพราะต้องการรักษาเวลาในการละหมาดให้ครบถ้วน ภายในช่วงระยะเวลาที่กำหนดวันละ 5 เวลา
3. พัฒนาประชาธิปไตยทุกคนยื่นเรื่องแฉกเสมอกากันไม่ว่าจะเป็นคนรวยคนจน คนมีศถาบรรดาศักดิ์ยื่นเสมอไหล่เหมือนกันหมดทำท่าทางทุกอิริยาบถเหมือนๆ กันใครไปก่อนอยู่แถวหน้าใครไปทีหลังก็อยู่ข้างหลังเหมือนกัน อิหม่ามซึ่งเป็นผู้ดำเนินการละหมาดได้มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตหมู่บ้านที่ตั้งบ้านที่ตั้งมัสยิดนั้นๆ และมุสลิมทุกๆ คนเป็นพี่น้องกันต้องช่วยเหลือกัน ฉะนั้นหลักประชาธิปไตยทั้ง 3 หลักคือ เสรีภาพ เสมอภาพ และการดรภาพจึงมีครบถ้วนในการละหมาด

3. การจ่ายชะกาต เป็นหลักการอิสลาม หรือหลักจริยธรรมข้อที่ช่วยประกันสังคม ลดช่องว่างระหว่างคนรวยกับคนจนด้วยการนำทรัพย์สิน ส่วนหนึ่งของผู้ที่มียากแจกจ่ายให้ผู้ที่ขัดสน เพื่อเป็นการช่วยเหลือบรรเทาความทุกข์ยาก และขัดเกลากจิตใจของผู้ที่มีฐานะดีกว่าให้มีความบริสุทธิ์สะอาดไม่ตกเป็นทาสของวัตถุไม่ให้มั่งมากในทรัพย์สินเงินทองไม่ให้ละโมบและตระหนี่พร้อมกับตระหนักว่าทรัพย์สินที่เขามีอยู่นี้เป็นของฝากจากพระองค์อัลลอฮฺตลอดเวลา ให้ใช้จ่ายในแนวทางของพระองค์ มิใช่เป็นกรรมสิทธิ์ของเขาโดยสมบูรณ์ สำหรับหน้าที่ของเขา คือ การดูแลทรัพย์สินนั้น และจ่ายตามบัญชาของพระองค์ เช่น การแบ่งเงินหรือทรัพย์สินส่วนหนึ่งให้เป็นทานแก่ผู้ยากจนขัดสน เพื่อยังชีพหรือนำมาประกอบธุรกิจเพื่อยังประโยชน์ แก่เพื่อนมนุษย์ด้วยกันการจ่ายชะกาต ทำให้บุคคลมีความเชื่อมั่นว่า ผู้ที่ทรงประทานปัจจัยยังชีพให้กับเขา คือพระองค์อัลลอฮฺตลอดเวลาเพียงพระองค์เดียว ถ้าทุกคนในสังคมปฏิบัติตามหลักการอิสลามหรือหลัก จริยธรรมข้อนี้แล้วจะไม่มีโจรผู้ร้าย การแก่งแย่งชิงดี การมั่งมากละโมบ ความตระหนี่ การตกเป็นทาสของวัตถุนิยม เพื่อหาผลประโยชน์ ความเห็น

แก้ตัวมุ่งกอบโกยผลประโยชน์ให้ตนเอง สังคมทุกวันนี้โหดร้ายน่ากลัว เพราะคนไม่ตระหนักถึงหลักการอิสลามหรือหลักจริยธรรมข้อนี้

4. การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน (เดือนที่ 9 ของปฏิทินอาหรับ) หลักการอิสลามหรือหลักจริยธรรมข้อนี้เป็นการพัฒนาตนเองด้วยการทดสอบความอดทน 1 เดือน (ประมาณ 29 – 30 วัน) เพราะต้องงดเว้นการกินการดื่มการเสพความสำราญอื่นๆ ตั้งแต่เวลาแสงพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงเวลาพระอาทิตย์ตก ต้องระมัดระวังคำพูดเหลวไหลไร้สาระ ต่อเสียดนิินทา ฯลฯ ระวังหุมิให้ฟังในสิ่งที่น่ารังเกียจ ตาไม่ให้มองในสิ่งที่ไม่ดีระมัดระวังจิตใจของตนให้สะอาดผ่องแผ้ว ไม่คิดถึงผู้อื่นในทางที่ไม่ดี ให้อภัยแก่ผู้ที่ทำให้อารมณ์ของเราขุ่นมัว เศร้าหมอง มือและเท้าจะต้องไม่ก้าวเข้าสู่อบายมุข และจับต้องหรือหยิบสิ่งที่มีใช้สิทธิของเรา การร่อนน้ำและอาหารนั้นเป็นการกระทำที่ต้องใช้ความอดทนสูงมากกว่าความอดทนใดๆ โดยเฉพาะทุกคนต้องควบคุมตนเอง เพราะไม่มีตำรวจคอยตรวจดูว่าใครถือศีลอดจริงหรือไม่ ถ้าอดทนต่อความหิวและการกระหายได้ทุกคนก็จะมีจิตใจกล้าแข็งพอที่จะอดทนเรื่องอื่นๆ ได้ทำให้มีจิตใจโอบอ้อมอารีเห็นใจผู้ที่ยากจนขัดสนกว่า เป็นการแสดงออกถึงความเสมอภาคกันระหว่างผู้ที่ร่ำรวยผู้ที่ยากจน ผู้ที่มีอำนาจและผู้อยู่ใต้อำนาจ เพราะเมื่อถึงเดือนรอมฎอนทุกคนจะต้องถือศีลอดเหมือนกัน ถ้าใครผ่านการทดสอบครั้งนี้ได้ชีวิตต่อไปของเขาจะมีความมั่นคง เพราะเขาจะอดทนได้ทุกสิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของเขา จะต่อสู้ชีวิตด้วยจิตใจที่แข็งแกร่งและมีพระเจ้าเป็นเจ้าอยู่ในหัวใจของเขาตลอดเวลา เขาจะสามารถช่วยพัฒนาสังคมและประเทศชาติให้มีความมั่นคงได้แน่นอน

5. การประกอบพิธีหัจญ์ คือการเดินทางไปทำพิธีที่นครมักกะห์ประเทศซาอุดีอาระเบียบังคับเฉพาะผู้ที่มีความพร้อม หลักการอิสลามหรือหลักจริยธรรมข้อนี้เป็นข้อเดียวที่มีได้บังคับสำหรับทุกคน แต่จะบังคับเฉพาะมุสลิมที่มีความสามารถคือมีความพร้อมเท่านั้น ได้แก่

1. จะต้องมีทุนทรัพย์พอเพียง (ไม่ทำให้ครอบครัวเดือดร้อน)
2. จะต้องมีสุขภาพสมบูรณ์
3. จะต้องไม่มีภาระผูกพัน
4. มีเส้นทางเดินทางไปทำหัจญ์ที่ปลอดภัย

การไปประกอบพิธีหัจญ์นั้นมิได้เป็นการไปล้างบาป แต่เป็นการปฏิบัติตาม พระบัญชาของอัลลอฮฺตะอาลาถือเป็นหน้าที่ของมุสลิมที่มีความสามารถทุกคนจะต้องไปประกอบพิธีครั้งหนึ่งในชีวิตการไปประกอบพิธีนั้นเป็นการพัฒนาตนเองที่ยิ่งใหญ่มาก เพราะ

1. จะต้องมีความมุ่งมั่นแน่วแน่ ต่อพระองค์อัลลอฮฺ.ตะอาลาเพียงพระองค์เดียว
2. ต้องเสียสละเวลาและทุนทรัพย์
3. ต้องใช้ความอดทนสูงมาก เพราะจะต้อง สัมรวมกาย วาจาและใจให้สงบนิ่ง ตลอดเวลาไม่ว่าจะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นเพราะจะต้องไปอยู่ร่วมกับคนเป็นล้านๆ ในการปฏิบัติภารกิจทุกขั้นตอน จะต้องทำให้เรียบร้อยด้วยจิตใจที่แน่วแน่ไม่วอกแวกไม่โมโหไม่ทอดยงทำทุกอย่าง เพื่อความโปรดปรานของพระองค์อัลลอฮฺตะอาลาและระลึกถึงศาสดาทุกท่านที่ได้กระทำตนเป็น แบบอย่างแก่มุสลิมทุกคนในปัจจุบัน

สำหรับหลักการอิสลามหรือหลักจริยธรรมข้อนี้ถ้าใครผ่านการทดสอบครั้งนี้ได้ชีวิตของเขาจะไม่มียะอะไรที่จะยากอีกต่อไป เพราะการไปประกอบพิธีต้องใช้พลังกายและพลังใจสูงมากกล่าวได้ว่าถ้าไม่ศรัทธาต่อพระเจ้าแล้วการประกอบพิธีฮัจย์ก็ไร้ผลโดยสิ้นเชิงเพราะเขาจะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงปรับปรุงตนเองได้นอกจากผู้ศรัทธาเท่านั้น นอกจากช่วยพัฒนาตนเองการไปประกอบพิธีฮัจย์ยังเป็นการไปพบปะสังสรรค์พี่น้องมุสลิมทั่วโลกซึ่ง ต่างผิว ต่างชาติ ต่างภาษา ต่างฐานะต่างสถานภาพ แต่เมื่อมาถึงสถานที่แห่งนี้ทุกคนเป็นมุสลิมเท่าเทียมกันหมด เป็นการปลุกศรัทธาของตนเองต่อพระเจ้ายิ่งใหญ่ที่สุด

2.5.8 หลักธรรมหมวดที่ 3 อัลเอียะซาน () หลักคุณธรรม เป็นหลักธรรมการทำความรักดีด้วยการสำนึกมัน ถือเป็นหลักธรรมที่พัฒนาตนเองอย่างชัดเจนเพราะจะต้องตระหนักเอง โดยไม่มีใครคอยบอกหรือเตือนต้องเกิดขึ้นในใจของตนเอง เพราะจะทำทุกอย่างเสมือนหนึ่งอยู่ต่อหน้าพระพักตร์ของพระผู้เป็นเจ้า คนที่คิดอย่างนี้จะไม่มีวันและเวลาที่เขาจะทำไม่ดีและคิดไม่ดี เพราะเขามีความเชื่อมั่นศรัทธาในพระเจ้าด้วยตัวของเขาเองจะต้องรับผิดชอบตัวเองทุกๆ การกระทำ

พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสว่า:

﴿يَنْبَتِيْ اِنَّهَا اِنْ تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِيْ صَخْرَةٍ اَوْ فِيْ

السَّمَوَاتِ اَوْ فِيْ الْاَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ لَطِيْفٌ خَبِيْرٌ ﴿١١﴾

(16 :)

ความว่า. โอลูกรักแท้จริงมั่นสิ่งนั้น (ความดีหรือความชั่วที่กระทำ) จะมีน้ำหนักเพียงเท่าเมล็ดผักกาดแล้วมันซ่อนอยู่ในก้อนหิน หรือในชั้นฟ้า หรือในแผ่นดินก็ดี แน่นอนอัลลอฮ.ﷻ ย่อมนำมามันมา (ตอบแทน) เสมอ เพราะแท้จริงอัลลอฮ. ทรงอ่อนโยนยิ่งทรงตระหนักรู้ยิ่ง (ในข้าพาสแห่งพระองค์)

(อัลลุมมาน : 16)

มุสลิมมีความเชื่อพื้นฐานในเรื่องพระเจ้าองค์เดียวพระองค์ทรงสร้างสรรพสิ่ง และมีอยู่จริงเมื่อมุสลิมตายไปจะต้องได้รับการตอบแทนจากผลกรรมการกระทำที่ทำไว้ในขณะที่มีชีวิตอยู่โดยที่ไม่มีการเวียนว่ายตายเกิดตายแล้วก็ต้องถูกพิพากษาและรับการตอบแทนในโลกหน้าวันอาคีเราะฮ. และมีชีวิตในโลกนั้นนานมากเป็นนิรันดรชีวิตในโลกนี้เป็นเพียงสนามทดสอบความกักตุนความศรัทธาต่อพระองค์อัลลอฮ ﷻ เท่านั้น ฉะนั้นชีวิตของมุสลิมทุกคนจะต้องผ่านการทดสอบตลอดเวลาสิ่งที่จะทำให้เขาเป็นมุสลิมที่ดีเป็นที่โปรดปรานของอัลลอฮตะอาลานั้น คือความศรัทธาต่อพระองค์ มีความอดทนต่ออุปสรรคความเลวร้าย และความยากลำบากทุกสิ่ง ฉะนั้นมุสลิมทุกคนจึงมีการพัฒนาตนเอง เพื่อไปสู่การพัฒนาสังคมและสร้างความมั่นคงให้ประเทศที่อยู่อาศัยของประชาชาติทุกคนสืบไป เมื่อเราพิจารณาจากทุกศาสนา จะเห็นได้ว่าทุกศาสนามุ่งที่จะให้มนุษย์มีความรักและศรัทธาต่อพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของและให้ประกอบคุณงามความดี โดยปฏิบัติตามคำสอนของศาสนานั้นๆ ซึ่งก็มีจุดหมายปลายทางเดียวกันคือเพื่อความสงบสุขของสังคม ฉะนั้นหลักคำสอนจึงมักจะคล้ายคลึงกันเช่น ห้ามฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ห้ามลักขโมย ห้ามพวดยุค ห้ามผิดประเวณี ให้มีความเมตตากรุณาช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ให้มีความอดกลั้น รู้จักอ่อนน้อม เพื่อให้เรานั้นได้เป็นบุคคลที่เต็มเปี่ยมด้วยคุณธรรมจริยธรรมตามหลักการของศาสนา อันก่อให้เกิดคุณลักษณะที่ดีสมบูรณ์เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคมต่อไป

2.6 การศรัทธาต่ออัลลอฮ.ﷻ และพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนต่อหลักการศรัทธา

การศรัทธาต่ออัลลอฮ.ﷻ หมายถึงการเชื่อมั่นและการยอมรับอย่างจริงจังในสรรพสิ่งที่พระองค์อัลลอฮ.ﷻ ทรงบอกแจ้งเกี่ยวกับพระองค์ พระนามของพระองค์

คุณลักษณะและการกระทำของพระองค์ รวมทั้งแนวทางและผลแห่งพระองค์ในการสร้างตลอดจนสิทธิของพระองค์เหนือปวงป่าว (al-Jarbu, 2000: 40)

2.6.1 การศรัทธาต่ออัลลอฮฺ ﷻ เป็นการยอมรับเคารพสักการะยำเกรงน้อมถวายยอมรับความเป็นหนึ่งเดียวของพระองค์ในด้านพระนาม คุณลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของพระองค์และความเป็นพระเจ้า มนุษย์ในแต่ละยุคสมัยต่างๆ มีจินตนาการเกี่ยวกับคุณลักษณะของพระผู้เป็นเจ้าของพวกเขาตามความนึกคิดจินตนาการบนพื้นฐานความรู้ การนึกคิดตามสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของพวกเขาแต่ก็ไม่มียุคสมัยใดกลุ่มชนใด สามารถอธิบายคุณลักษณะของพระเจ้าของพวกเขาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์เหมือนอย่างที่ว่าพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ได้ทรงดำรัสแจ้งไว้ในคัมภีร์อัลกุรอานว่า :

﴿ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝١ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝٢ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝٣ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝٤ ﴾

(1-4 :)

ความว่า : จงกล่าวเถิด (มุฮัมมัด) ว่าพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ ผู้ทรงเอกะอัลลอฮฺ ﷻ ทรงเป็นที่พึ่งพระองค์ไม่ประสูติและไม่ทรงถูกประสูติและ ไม่มีผู้ใดเสมอเหมือนพระองค์

(อัลอิกลาศ : 1-4)

จากความหมายของอัลกุรอานบ่งบอกให้รู้ถึงคุณลักษณะของพระผู้เป็นเจ้าของพระองค์เป็นหนึ่งเดียวเป็นผู้ทรงอภิบาลแห่งสากลโลก ผู้ทรงบังเกิดทุกสรรพสิ่งในจักรวาล พระเจ้าต้องไม่เป็นผู้ให้กำเนิดบุตรหลานและไม่ถูกให้กำเนิดทรงเป็นมาแต่เดิมโดยไม่มีจุดเริ่มต้นทรงเป็นนิรันดร์โดยไม่มีสิ้นสุด พระเจ้าต้องเป็นผู้มีความรอบรู้ยิ่งในทุกสิ่ง เป็นผู้ทรงมีเมตตาอย่างแผ่คลุมสิ่งทั้งหลาย ทรงเดชานุภาพ สามารถดลบันดาลทุกสิ่งให้เป็นไปตามพระประสงค์ทรงเป็นจอมราชันย์ทรงเป็นผู้สอบสวนและตัดสินตอบแทนที่เที่ยงธรรม ไม่ทรงพึ่งพาต่อสิ่งใดแต่เป็นที่พึ่งให้กับสรรพสิ่งทั้งหลาย ทรงเป็นผู้สมบูรณ์ปราศจากความบกพร่องใดๆ

จากคุณลักษณะต่างๆ ที่มีความสมบูรณ์ยังสามารถยืนยันได้ว่าพระองค์มีคุณลักษณะเหมาะสมที่เป็นพระเจ้าแต่เพียงผู้เดียว ไม่มีพระเจ้าอื่นใดมาเสมอเหมือนพระองค์ได้ มนุษย์จึงต้องไม่กราบไหว้บูชาสิ่งอื่นใดนอกจากพระองค์ เนื่องจากพระองค์เป็นพระเจ้าที่แท้จริงเพียงพระองค์เดียวในจักรวาลดังคำตรัสอัลลอฮ์ ﷻ ที่ว่า :

﴿ فَاعْلَمُوا أَنَّمَا آلِهَةٌ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ ﴾

(19 :)

ความว่า : “ฉะนั้นพึงรู้ไว้เถิดว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใด (ที่ถูกกราบไหว้โดยเที่ยงแท้) นอกจากพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ...”

(มุฮัมมัด : 19)

พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนต่อหลักการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ การศรัทธาคือการเชื่อถือโดยเลื่อมใสในคำสอนต่างๆ ของศาสนาการนอบน้อมยอมรับปฏิบัติตามหลักการกฎเกณฑ์ทั้งที่เป็นข้อห้ามและข้อที่ใช่เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามหลักการของศาสนาอย่างเคร่งครัด ดังนั้นส่วนหนึ่งจากพฤติกรรมที่เยาวชนมุสลิมแสดงออกมาในด้านของพฤติกรรมบางอย่างในด้านของการแต่งกายตามแฟชั่นตามยุคสมัยที่ผิดต่อหลักการของศาสนาชอบนิยมสวมใส่เสื้อผ้าอาภรณ์ที่ไม่ปกปิดเอารัด (ร่างกาย) ตามที่ศาสนบัญญัติ ใส่ชุดเสื้อผ้าที่สั้นหรือรัดเห็นรูปร่างสัดส่วนของร่างกายหรือสวมใส่ชุดตามแฟชั่นตามสมัยนิยม โดยไม่ให้ความสนใจถึงแม้ว่าจะมีการเปิดเผยอวัยวะที่เป็นส่วนที่หลักการศาสนาห้ามก็ตาม ซึ่งเป็นการบงบอกได้ว่าเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากหลักการศรัทธา

อัลลอฮ์ตรัสว่า :

﴿ وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلَا يَخْمُرْنَ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ ﴾

(31 :)

ความว่า : และ (มุฮัมมัด) จงกล่าวแก่บรรดาผู้ศรัทธาหญิงทั้งหลายให้พวกเธอลดสาย
 ตาของเธอลงต่ำ (อย่าขม้อยตาแก่ผู้ชายเพราะผู้หญิงเยียมหน้าตาไม่ต่างจากพวกองุ่นหวาน
 อยู่ริมทาง) และให้ปกป้องของพึงสงวนของพวกเธอ (อย่าไปประกวดโฉมเป็นนางงามนางแบบหรือ
 ฝูงน้อยห่มน้อย ฯลฯ) และจงอย่าอวดเครื่องประดับ (หรือความสวยงาม) ของเธอเว้นแต่ที่เปิดเผย
 (ตามปกติ เช่น ใบหน้า มือและข้อเท้า) และให้พวกเธอใช้ผ้าคลุมศีรษะปิดคลุมศีรษะของพวกเธอ
 ตลอดมาถึงหน้าอกของเธอและจงอย่าให้เธอเปิดเผยเครื่องประดับของพวกเธอ (หรือความสวยงาม
 อันพึงปกปิดแก่ผู้ใด)

(อันนุร : 31)

2..6.2 การศรัทธาต่อมลาอิกะฮ์และพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนต่อหลักการศรัทธา

การศรัทธาต่อมลาอิกะฮ์หมายถึงการเชื่อมั่นและการยอมรับมลาอิกะฮ์เป็นผู้ที่ถวาย
 งานรับใช้ของพระองค์อัลลอฮ์ซึ่งถูกบังเกิดมาจากกรรม (นูร) มีจำนวนมากมาย ไม่มีใครคำนวณได้
 นอกจากพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ เท่านั้น มลาอิกะฮ์ไม่มีเพศ ไม่บริโภคและไม่ดื่ม สามารถจำแลง
 กายเป็นรูปร่างต่างๆ ได้ด้วยการอนุมัติของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ตามสภาวะการณ์ที่
 เหมาะสม (al-Jarbu, 2000: 42) มลาอิกะฮ์มีหน้าที่เฉพาะและแตกต่างกัน อาทิเช่นมีหน้าที่นำ
 โองการแห่งพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ มาสู่บรรดาเราะสุล เป้าแตรสัญญาณในวันสิ้นโลก ดูแลเฝ้า
 ประตูนรกดูแลเฝ้าประตูสวรรค์ พิทักษ์รักษามนุษย์ บันทึกพฤติกรรมดี และชั่วของมนุษย์
 ปลิดวิญญาณของมนุษย์ ขอกภัยโทษให้แก่มนุษย์ที่ประกอบคุณงามความดี และสาปแช่งผู้
 ประกอบความชั่วบันทึกอายุขัย ปิจัยยังชีพและชะตากรรมของมนุษย์ทุกคน

อัลลอฮ์ตรัสว่า :

﴿ وَهُوَ الْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰ
 إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ﴾ (61)

(61 :)

ความว่า : “ และพระองค์คือผู้ทรงชนะเหนือปวงบ่าวของพระองค์และทรงส่งบรรดาผู้
 บันทึกความดีและความชั่ว (มลาอิกะฮ์) มายังพวกเจ้าด้วยจนกระทั่งเมื่อความตายได้มา

มายังคนใดในพวกเจ้าแล้วบรรดาทูตของเรา (มลาอิกะฮฺ) ก็จะรับชีวิตของพวกเขาไป โดยพวกเขาจะไม่ทำให้บกพร่อง

(อัลอันอาม : 61)

อัลลอฮฺตรัสว่า :

﴿ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُمْ بَلَىٰ وَرُسُلْنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴾

(80 :)

ความว่า : หรือพวกเขาคิดว่า เราไม่ได้ยินความลับของพวกเขาและการประชุมลับของพวกเขาแน่นอน (เราได้ยินทั้งสิ้น) และทูตของเราอยู่กับพวกเขา (คอย) บันทึก(การกระทำทั้งหลาย)

(อัลชุกรูฟ : 80)

อัลลอฮฺตรัสว่า :

﴿ مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴾

(18 :)

ความว่า : ไม่มีแม้แต่คำใดที่เขาเอ่ยเว้นแต่ว่าข้างๆ เขานั้นมีผู้เฝ้า เตรียมพร้อม (คอยบันทึก)

(อัลกอฟ : 18)

อัลลอฮฺตรัสว่า :

﴿ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا كَتِيبِينَ ﴿١١﴾ ﴾

(10 - 11 :)

ความว่า: และแท้จริง มีผู้พิทักษ์เหนือสุเจ้าอยู่ คือ (มลาอิกะฮฺ) ผู้ทรงเกียรติ
เป็นผู้บันทึก

(อัลอินฟีฎอร์ : 10-11)

พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนต่อหลักการศรัทธาต่อมลาอิกะฮ์

การศรัทธาต่อมลาอิกะฮ์ทำให้เกิดจิตสำนึกที่ดีมีความยำเกรงต่อพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ไม่ละเมิด
ขอบเขตของหลักการศาสนาเห็นสิ่งที่ผิดเป็นผิดไม่เห็นสิ่งที่ผิดเป็นชอบ ซึ่งเยาวชนปัจจุบันมี
พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากหลักการศรัทธา คือชอบการเที่ยวเตร่สนุกสนานในสถานเริงรมย์หรือ
ห้างสรรพสินค้าและประพฤติดนท่างเหินจากพฤติกรรมอันดีงามตามศาสนบัญญัติ ให้ความ
สนใจเรื่องการเสาะแสวงหาความรู้ที่เป็นประโยชน์กับตนเองเกี่ยวกับศาสนาคนน้อยลง หลงไหล
แสวงหาความเจริญรุ่งเรืองของวัตถุนิยมใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ตกเป็นทาสของสื่อสารการโฆษณา
ชวนเชื่อ ให้หลงไหลไปตามยุคแห่งโลกไร้พรมแดน หรือยุคกระแสโลกาภิวัตน์ดำเนินชีวิตตามวิถี
ของมารร้ายที่คอยชักชวนไปในแนวทางของ ที่ขัดต่อหลักการอันดีงามของศาสนา

อัลลอฮ์ตรัสเกี่ยวกับการแต่งกายว่า :

﴿يَبْنَىٰٓءَآدَمَ خُذُوْا زِيْنَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوْا
وَاشْرَبُوْا وَلَا تُسْرِفُوْا اِنَّهٗ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِيْنَ ﴿٣١﴾﴾

(31 :)

ความว่า: โอ้อัฏกหลานอาดัมเอ๋ย จงแต่งซึ่งการแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยของสุเจ้า
(และมีมารยาทดี) ทุกๆ (เวลา) ละหมาด (และการอิบาอะห์อื่นๆ) และจงกินและจ
ดื่ม และจงอย่าได้สุรุษสุร่ายฟุ่มเฟือย พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ไม่ทรงรักผู้สุรุษสุร่าย
ฟุ่มเฟือย

(อัลอะรอฟ : 31)

อัลลอฮ์ตรัสเกี่ยวกับการใช้จ่ายฟุ่มเฟือยว่า:

﴿اِنَّ الْمُبْدِرِيْنَ كَانُوْا اِخْوَانَ الشَّيْطٰنِؕ وَكَانَ الشَّيْطٰنُ لِرَبِّهٖ كَفُوْرًا﴾

(الإسرى : 27)

ความว่า : แท้จริงผู้สุรุษสุรายเป็นพี่น้อง(พวกพ้อง)ของเหล่ามารร้ายและมารร้าย
นั้นนเรนคุณต่อพระผู้อภิบาลของมัน

(อัลอิสรออ : 27)

**2.6.3 การศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ และพฤติกรรมที่
เบี่ยงเบนต่อหลักการศรัทธาการศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ** การศรัทธาต่อมลาอิกะ
กะห์ส่งผลเกี่ยวเนื่องถึงการศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์และบรรดาเราะสูลเพราะมลาอิกะฮ์คือผู้นำคัมภีร์
จากพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ มาสู่มวลมนุษยโลก โดยผ่านสื่อกลางคือบรรดาเราะสูลมุสลิมทุกคน
ศรัทธาว่าอัลลอฮ์ ﷻ ทรงประทานคัมภีร์ลงมาในแต่ละยุคสมัยหรือประชาชาติต่างๆ โดยมี
เป้าหมายสำคัญเพื่อเป็นหลักยึดเหนี่ยวและเป็นธรรมนูญในการดำเนินชีวิตของประชาชาตินั้นๆ
และมุสลิมทุกคนต่างมีความเชื่อมั่นด้วยว่าแทบทุกประชาชาติได้รับคัมภีร์เป็นเครื่องชี้นำ เพราะ
มนุษย์แม้จะมีความประเสริฐกว่าเดรัจฉานอื่นๆ ในโลกด้วยการถูกสร้างให้มีสติปัญญารู้จักผิดชอบ
ชั่วดี แต่มนุษย์ก็ไร้จะสามารถนำพาชีวิตไปสู่ความถูกต้องและประสบความสุขได้ โดยลำพัง
สติปัญญาของตนเอง เพราะมนุษย์มักตกอยู่ภายใต้อำนาจอารมณ์ใฝ่ต่ำและความต้องการของ
ตัวเอง จนทำให้เห็นผิดเป็นชอบและการกระทำต่างๆ ไปโดยขาดสติยั้งคิดอยู่เสมอ ด้วยสภาพที่
อ่อนแอของมนุษย์เองจึงจำเป็นต้องอาศัยการชี้นำจากอัลลอฮ์ ﷻ (ครุซิด อะหมัด, 2540 : 21)
คัมภีร์ต่างๆ จากอัลลอฮ์ ﷻ จึงเป็นเครื่องชี้นำทางแก่มวลมนุษยชาติและประชาชาติของท่านน
บีมุฮัมมัดได้รับการประทานคัมภีร์เล่มสุดท้าย

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ
وَالْفُرْقَانِ ﴾

(185 :)

ความว่า : “เดือนรอมฎอนนั้นเป็นเดือนที่คัมภีร์อัลกุรอาน ได้ถูกประทานลงมาในฐานะ
เป็นทางนำสำหรับมนุษย์ และเป็นหลักฐานอันชัดเจนเกี่ยวกับทางนำนั้นและเกี่ยวกับสิ่ง

จำแนกระหว่างความจริงความเท็จ”

(อัลบะเกาะเราะฮ์ : 185)

อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ที่ประมวลไว้ด้วยศาสตร์แขนงต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์อย่างสมบูรณ์ต่อการดำเนินชีวิตมนุษย์การศรัทธาต่อคัมภีร์อัลกุรอานและการปฏิบัติตามหลักบัญญัติทุกประการที่มีอยู่ในคัมภีร์เป็นเรื่องสำคัญสำหรับมวลมนุษย์ โดยเฉพาะมุสลิมหลักการแห่งอัลกุรอานมีความเป็นสากลสามารถปรับใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัยและเป็นมาตรวัดความถูกต้องเที่ยงธรรมทั้งด้านวิทยาการและการดำเนินชีวิตทางสังคม อัลกุรอานได้บอกแจ้งถึงพัฒนาการของมนุษย์ตั้งแต่เริ่มก่อตัวขึ้นในครรภ์มารดาและคลอดออกมาเป็นทารกตลอดจนการเจริญเติบโตทุกขั้นตอน การประพฤติปฏิบัติตนที่ถูกต้องตามหลักการอันดีงามของศาสนาอันเป็นประโยชน์ยิ่งสำหรับมวลมนุษยชาติและโดยเฉพาะเยาวชนมุสลิม

พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนต่อหลักการศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์

การศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ของพระองค์อัลลอฮ์เป็ยหลักยึดเหนี่ยวและเป็นธรรมเนียมในการดำเนินชีวิตประจำวันของมุสลิมทุกคน ส่วนหนึ่งมีการเบี่ยงเบนความประพฤติหรือมีพฤติกรรมผิดไปจากธรรมเนียมของการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมตามบทบัญญัติของคัมภีร์ โดยการใช้เวลาว่างที่ไม่เหมาะสมให้ความสนใจในวัตถุนิยมมามีอำนาจเหนือตนเองเช่นให้ความสำคัญของการสื่อสาร การโฆษณาชวนเชื่อ เห็นดีเห็นชอบต่อสิ่งที่เป็นสื่อจนเกิดการเบี่ยงเบนความประพฤติปฏิบัติเช่นการหลงเสพบุหรืหรือสิ่งเสพติดตลอดจนดื่มของมึนเมาคิดว่าเป็นสิ่งที่โก้เก๋ เท่สมาสทันโลกมีเสน่ห์ต่อเพศตรงข้ามจนลืมบทบัญญัติของศาสนา ดังที่

อัลลอฮ์ตรัสว่า :

﴿يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِّنْ

عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾

(90 :)

ความว่า : โอ้ผู้ศรัทธาทั้งหลาย ที่จริงสุราและการพนันและการเลี้ยงดูนั้นเป็นสิ่ง
โสम्मอันเกิดจากการกระทำของซาตานมารร้าย ดังนั้นพวกเจ้าจงห่าง

ไกลจากมันเกิด เพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับความสำเร็จ

(อัลมาอิดะฮ์ : 90)

2.6.4 การศรัทธาต่อบรรดาเราะสูลของพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ และพฤติกรรมที่ เบี่ยงเบนต่อหลักการศรัทธา

การศรัทธาต่อบรรดาเราะสูลเป็นหลักการศรัทธาอีกข้อหนึ่งซึ่งมวลมุสลิมต้องยึดมั่นศรัทธาต่อบรรดาเราะสูลทั้งหมดโดยไม่แบ่งแยกทั้งนี้เนื่องจากเราะสูลทุกท่าน คือผู้ที่ทำหน้าที่สำคัญในการนำหลักธรรมคำสอนหรือคัมภีร์จากอัลลอฮฺ ﷻ มาสู่มวลมนุษยชาติและเป็นคำสอนที่เรียกร้องไปสู่จุดหมายอันเดียวกัน คือการยอมรับในความเป็นพระเจ้าของพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ แต่ผู้เดียวและบริสุทธิ์ใจต่อพระองค์ในฐานะว่าผู้ก่อกับบรรดาเราะสูลที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงส่งมาประกาศเชิญชวนและเผยแผ่ศาสนานั้นล้วนได้รับการเลือกเฟ้นมาจากสามัญชนเพื่อเป็นแบบอย่างแก่มนุษย์ และเพื่อพวกเขาจะได้เจริญรอยตามได้โดยง่าย

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ
مِنْ عِبَادِهِ ۗ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ بِسُلْطٰنٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ ﴾

(11 :)

ความว่า. “บรรดาเราะสูลของพวกเขากล่าวแก่พวกเขาว่าพวกเรามีชื่ออื่นใดนอกจากเป็น
บุรุษเช่นพวกท่าน แต่ทว่าอัลลอฮฺ ﷻ ทรงโปรดปรานผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์จาก
ปวงบ่าวของพระองค์ไม่บังควรใด ๆ แก่เราที่จะนำหลักฐานมาแสดงแก่พวกท่าน เว้นแต่
เว้นแต่โดยอนุมัติของพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ เท่านั้น ”

(อิบรอฮีม : 11)

การศรัทธาต่อบรรดาเราะสูลของพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ โดยเชื่อมั่นว่าพวกเขา
ถูกส่งมาจากอัลลอฮฺ ﷻ นั้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ห้ามมนุษย์เชื่อฟังและเจริญรอยตามแบบฉบับของ
บรรดาเราะสูลเนื่องจากคำพูดและการกระทำต่างๆ ของท่านมิได้เกิดจากตัวท่านเองโดยตรง หาก
อยู่ภายใต้วะหฺยูหรือการดลจากอัลลอฮฺ ﷻ พระองค์ไม่รับรองคำพูดหรือการกระทำใดที่ไม่

ถูกต้องในศาสนบัญญัติของพระองค์และเราะสูลของพระองค์ทุกท่านเป็นผู้ทรงคุณลักษณะที่มีวาจา
 สัจซื่อสัตย์และไว้วางใจได้นำศาสนบัญญัติของพระองค์ออกเผยแผ่ให้กับมวลมนุษยชาติ โดยมีได้
 ปิดบังอำพรางแต่อย่างใด มีความประพฤติปฏิบัติอยู่บนแบบฉบับอันดีงามตามบทบัญญัติของ
 พระองค์อัลลอฮฺ ﷻ บรรดาผู้ศรัทธาจึงเกิดความมั่นใจและรู้สึกมีความสุข เมื่อได้ปฏิบัติตาม
 แนวทางของบรรดาเราะสูลของพระองค์อัลลอฮฺ ﷻ

หลักคำสอนของบรรดาเราะสูลแม้จะมีหลักแนวปฏิบัติที่แตกต่างกันตามความ
 เหมาะสมแห่งยุคสมัยแต่ก็มีจุดหมายอันเดียวกัน เมื่อถูกนำมาไปปฏิบัติเป็นวิถีชีวิตของมนุษยชาติ
 ในแต่ละยุคสมัยย่อมทำให้เกิดสายใยระหว่างมนุษย์ทั้งหลาย ตั้งแต่ในอดีตกาลตราบจน
 ปัจจุบันเป็นสายใยแห่งความเป็นหนึ่งเดียวและเป็นพี่น้องกัน ภายใต้ร่มเงาแห่งพระเจ้าเดียวกันแม้
 จะมีชีวิตอยู่คนละยุคสมัยและชนชาติ ที่ต่างกัน

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿يَتَّيِّبُهَا الرُّسُلُ كُلُّوْا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَأَعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ
 ﴿٥١﴾ وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾﴾

(51-52 :)

ความว่า : “โอบรรดาเราะสูลเอ๋ย (สุเจ้าและประชาคมของสุเจ้า) จงบริโภคนอกจากส่วน
 ที่ดี (ที่สะอาดหะลาล) ทั้งหมด (ด้วยกตัญญู) และจงประกอบการดีแท้จริงซำรூดีที่
 สุเจ้ากระทำ (หลักธรรมที่ได้ทรงแจ้งแก่บรรดาเราะสูล คือ) และ (จงรู้ไว้เถิดว่า) แท้
 แท้จริงนี่คือหมู่ชน (คือศาสนาและภราดรภาพ) ของสุเจ้าเป็นหมู่ชนเดียวกันและข้า
 เป็นพระผู้อภิบาลของสุเจ้า ดังนั้นจงยำเกรงต่อข้า”

(อัลมุนิน : 51-52)

ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ เป็นเราะสูลท่านสุดท้ายกล่าวคือภายหลังจากท่านไม่มีเราะ
 สูลท่านใดอีกและหลักคำสอนต่างๆ ในยุคของท่านเป็นคำสอนที่สมบูรณ์แบบที่สุด ครอบคลุม
 มากที่สุดบรรดาเราะสูลก่อนๆ ถูกส่งมายังชนกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะ แต่ท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ
 ถูกส่งมายังมนุษยชาติทั้งมวล คำสอนของท่านจึงมีลักษณะเป็นสากล ที่สามารถประยุกต์ใช้กับทุก

ยุคทุกสมัยทุกเผ่าและทุกภูมิภาคทั่วโลกอย่างไม่มีวันล้าสมัย พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงแจ้งเรื่องนี้ไว้ในคัมภีร์ก่อนๆ แล้ว

พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนต่อหลักการศรัทธาต่อบรรดาเราะสูล การศรัทธาต่อบรรดา เราะสูลของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ เป็นสิ่งที่มุสลิมทุกคนต้องยึดมั่นศรัทธา และเชื่อฟังตลอดจนเจริญรอยตามแบบฉบับของเราะสูล เพราะเราะสูลเป็นผู้รับพระบัญชาจากพระองค์อัลลอฮ์มาเผยแผ่ต่อมวลมนุษยชาติแต่ก็มีเยาวชนมุสลิมบางส่วนประพฤติดิปฏิบัติตนไม่อยู่ในขอบเขตศาสนาบัญญัติตามหลักการศรัทธา โดยให้ความสำคัญของการปฏิบัติศาสนกิจการละหมาดลดน้อยลง พูดจาไม่ค่อยจะสุภาพ ตามภาษาวัยรุ่นในยุคของกระแสโลกาภิวัตน์ คือถึงไม่เห็นความสำคัญในคำพูดให้การชีแนะตักเตือนของพ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่ครูบาอาจารย์ ก็มีให้เห็นในหมู่เยาวชนไม่น้อยเช่นกัน ดังนั้นมุสลิมทุกคนจะต้องเชื่อมั่นและปฏิบัติตามในสิ่งที่ท่านศาสดาใช้และละทิ้งในสิ่งที่ห้าม

อัลลอฮ์ตรัสว่า:

﴿يَتَّبِعَهَا الَّذِينَ آمَنُوا وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ فَإِنْ تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾﴾

(59 :)

ความว่า: โอ้ผู้ศรัทธาทั้งหลาย จงเชื่อฟังปฏิบัติตามอัลลอฮ์และเชื่อฟังปฏิบัติตามเราะสูลและผู้ปกครองของพวกเจ้า ครั้นถ้าสู้เจ้าโต้แย้งกันในสิ่งใดก็ตีก็จงนำสิ่งนั้น (ข้อโต้แย้ง) กลับไปยังอัลลอฮ์ (อัลกุรอาน) และเราะสูล (สุนนะห์และหะดีษ) ถ้าสู้เจ้าศรัทธา (โดยแท้จริง) ต่ออัลลอฮ์และวันปรโลกนั้นแหละเป็นสิ่งที่ดียิ่งแก่เป็นการกลับที่สวงามยิ่ง

(อัลนิซาอ : 59)

2.6.5 การศรัทธาต่อวันอาคีเราะฮ์และพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนต่อหลักการศรัทธา การศรัทธาต่อวันอาคีเราะฮ์เป็นการศรัทธาต่อกฎกติกาหนึ่งซึ่งอัลลอฮ์ ﷻ ทรงกำหนดขึ้น

เหมือนเป็นการยืนยันถึงความผูกพันระหว่างมนุษย์กับพระองค์ กล่าวคือทุกชีวิตที่ถูกกำเนิดขึ้นมา ต้องดำเนินไปถึงจุดสุดท้ายแห่งการตอบแทนจากพระองค์ทั้งสิ้น (Iwaji, 1997 : 31)

วันอาคีเราะฮฺเป็นข้อเท็จจริงที่มุสลิมทุกคนต้องเชื่อมั่นศรัทธาตามที่ปรากฏในอัลกุรอานและสุนนะฮฺอย่างไร้ข้อสงสัยเป็นข้อเท็จจริงที่อยู่เหนือการพิสูจนใด ๆ เพราะเป็นความเร้นลับในอนาคตที่ได้รับการบอกแจ้งไว้โดยพระเจ้าผู้ทรงสร้างโลก การศรัทธาต่อวันอาคีเราะฮฺหมายความรวมถึงการศรัทธาต่อเหตุการณ์ต่างๆ หลังความตาย เช่น สภาวะการในสุสาน การฟื้นคืนชีพ การพบอัลลอฮฺ การสอบสวน การตอบแทน การลงโทษ ตรามูฮัมมัด สวรรค์ นรก ซึ่งจำเป็นที่มนุษย์จะต้องเชื่อมั่นว่าสิ่งเหล่านี้จะต้องบังเกิดขึ้นจริงอย่างแน่นอน (Mahmud, 1997: 174 -177) เพราะการที่อัลลอฮฺ ﷻ ทรงให้มนุษย์บังเกิดขึ้นในโลกนี้ จากน้ำอสุจิ พัฒนาการเป็นก้อนเลือด ก้อนเนื้อและรูปร่างที่ได้สัดส่วนสมบูรณ์ให้มีชีวิตอยู่และตายไปนั้น แสดงถึงเดชานุภาพอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ ย่อมเป็นเรื่องง่ายดายยิ่งสำหรับพระองค์ในอันที่จะให้คนที่ตายไปแล้วฟื้นคืนชีพใหม่อีกครั้งในวันอาคีเราะฮฺ ทุกสิ่งทุกอย่างถูกเปิดเผยตามความเป็นจริงมือ เท้า และอวัยวะต่างๆ จะ เป็นสักขีพยานในทุกสิ่งที่มีมันได้กระทำทุกคนในวันนั้นต่างพลันอยู่กับเรื่องของตนเองจนไม่สนใจผู้อื่นแม้บุคคลที่ตนรัก

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٦٥﴾﴾
(65 :)

ความว่า. วันนี้เราจะปิดผนึกปากของพวกเขาและมือของพวกเขาจะพูดแก่เราและเท้าของพวกเขาจะเป็นพยานตามที่พวกเขาได้ขวนขวายไว้.

(ยะซีน : 65)

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧٤﴾﴾

(24 :)

ความว่า : วันซึ่งสิ้นของพวกเขาและมีือของพวกเขาและเท้าของพวกเขา จะเป็นพยาน
ค้านต่อพวกเขาตามที่พวกเขาได้ประกอบไว้.

(อัลนุร : 24)

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾ وَأُمِّهِ وَأَبِيهِ ﴿٣٥﴾ وَصَلْبَتِهِ وَبَنِيهِ ﴿٣٦﴾ لِكُلِّ أَمْرٍ مِنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُغْنِيهِ ﴿٣٧﴾ ﴾

(34-37 :)

ความว่า : วันที่ผู้คนจะหนีจากพี่น้องของเขา และจากแม่ของเขาและพ่อของเขา
และจากภริยาของเขา และลูกๆ ของเขา สำหรับแต่ละคนในหมู่พวกเขาในวันนั้นมี
ภาระพอตัวแก่เขาอยู่แล้ว

(อะบะสะ : 34-37)

อัลลอฮฺ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ وَأَتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٨﴾ ﴾

(48 :)

ความว่า : และจงยำเกรงวันหนึ่งซึ่งไม่มีชีวิตใดจะทดแทนสิ่งใดแก่อีกชีวิตหนึ่งได้และ
การขอความช่วยเหลือใดๆ ก็จะไม่ถูกรับจากชีวิตนั้นและค่าไถ่ถอนใดๆ ก็จะไม่ถูกรับ
จากชีวิตนั้นด้วยและพวกเขาก็จะไม่ได้รับความช่วยเหลือ (จากทางใดหรือผู้ใดเลย)

(อัลบะเกาะเราะฮฺ : 48)

อัลกุรอานได้กล่าวถึงวันอาคิเราะฮ์อีกหลายโองการและยืนยันว่านอกจากโลกนี้แล้วยังมีโลกอื่นที่ทุกคนจะต้องเชื่อมั่นว่ามีอยู่จริงและเป็นสิ่งที่สติปัญญายอมรับ เพราะหากไม่มีโลกอื่นนอกจากโลกนี้แล้วการมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ที่มีทั้งผู้ประกอบกรรมดีและกรรมชั่วผู้กักตุนต่ออัลลอฮ์ ﷻ และผู้ที่ฝ่าฝืน ผู้ถูกอธรรม การมีชีวิตอยู่ในโลกนี้ก็เหมือนไร้ค่า ซึ่งในความเป็นจริง

อัลลอฮ์ ﷻ ไม่ได้ทรงสร้างโลกนี้มาอย่างไร้ค่าแต่สร้างไว้โดยมีกำหนดเวลาที่แน่นอน ณ ที่พระองค์ เมื่อถึงกำหนดเวลานั้นโลกนี้ก็จะสิ้นสลายและโลกอื่นก็จะบังเกิดขึ้น สรรค์และนารกก็จะประจักษ์ขึ้น

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ وَتَضَعُ الْمَوَازِينَ الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُخْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِنْ كَانَ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَى بِنَا حَاسِبِينَ ﴾

(47 :)

ความว่า : และเราจะตั้งตราชั่งที่เที่ยงธรรมสำหรับวันกิยามะฮ์ ดังนั้นจะไม่มีชีวิตใดถูกอธรรมแต่อย่างใดเลย และแม้ว่ามันเป็นเพียงน้ำหนักเท่าเมล็ดพืชเล็ก เราก็จะนำมามาแสดงและเป็นการเพียงพอแล้วสำหรับเราที่เป็นผู้ชำระสอบสวน.

(อัลอันบิยาอ : 47)

พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนต่อหลักการศรัทธาต่อวันอาคิเราะฮ์

วันอาคิเราะฮ์เป็นข้อเท็จจริงที่มุสลิมทุกคน ต้องเชื่อมั่นศรัทธาตามที่ปรากฏในอัลกุรอานและสุนนะฮ์อย่างไว้ซ้อสงสัย เป็นข้อเท็จจริงที่อยู่เหนือการพิสูจน์ใด ๆ เพราะเป็นความเร้นลับในอนาคตที่ได้รับการบอกแจ้งไว้โดยพระเจ้าผู้ทรงสร้างโลก มุสลิมทุกคนจะต้องเชื่อมั่นว่าวันอาคิเราะฮ์นั้นจะเกิดขึ้นจริงและเป็นวันที่จะต้องมีการตอบแทน ผลแห่งการประกอบความดี และความชั่วของทุกคน ผลของการที่เขวชนเกิดการเบี่ยงเบนจากการศรัทธา คือให้

ความสำคัญต่อการที่จะถูกสอบสวนในวันแห่งการตอบแทนหรือวันกิยามะฮ์น้อยลง จึงทำให้เกิด มีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนขึ้นอาทิเช่น มีความประพฤตินเรียนแบบที่ไม่เหมาะสม ในเรื่องของการ แสดงออกทางกริยาท่าทางคำพูดที่ผิดเพี้ยนที่แท้จริงของตนหรือมีการแสดงออกในเรื่องของ การ แต่งกาย เป็นการเรียนแบบของผู้ชายหรือของผู้หญิง สิ่งเหล่านี้ก็สามารถพบเห็นได้บางส่วนของ หมู่เยาวชนมุสลิมเช่นกัน

อัลลอฮ์ ﷻ ตรัสว่า :

﴿ إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ
وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَشِيعِينَ
وَالْخَشِيعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّاتِمِينَ وَالصَّاتِمَاتِ
وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ
أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴾

(35 :)

ความว่า : แท้จริงบรรดามุสลิมชายและหญิง บรรดาผู้ศรัทธาชายและหญิง บรรดาผู้
ภักดีชายและหญิง บรรดาผู้สัตย์จริงชายและหญิง บรรดาผู้อดทนชายและหญิง
บรรดาผู้สำรวมชายและหญิง บรรดาผู้บริจาคนชายและหญิง บรรดาผู้ถือศีลอดชาย
และหญิง บรรดาผู้รักษาอวัยวะเพศของพวกเขาที่เป็นชายและหญิง บรรดาผู้รำลึก
ถึงพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ อยู่เสมอที่เป็นชายและหญิงนั้น อัลลอฮ์ ได้ทรงเตรียมการ
อภัยโทษและรางวัลอันยิ่งใหญ่ไว้สำหรับพวกเขาแล้ว.

(อัลอะหฺซาบ : 35)

ท่านเราะฮ์มุลลอฮ์ว่า :

((

))

(3695:1980.)

ความว่า: ความประพฤติกี่พระองค์อัลลอฮ์ ﷻ ทรงรักมากที่สุดคือ การละหมาดตรงต่อเวลา รongลงมาคือการทำความดีต่อบิคมารดารongลงมาคือ การต่อสู้ในแนวทางของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ

(บันทึกโดย Ahmad. 1980 :3695)

2.6.6 การศรัทธาต่อกำหนดสภาวะการณั้และพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนต่อหลักการศรัทธาต่อกำหนดสภาวะการณั้ของอัลลอฮ์ ﷻ

การศรัทธาต่อกำหนดสภาวะการณั้ของอัลลอฮ์ ﷻ เป็นผลผูกพันจากการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ ﷻ เพราะอัลลอฮ์ ﷻ คือผู้ทรงกำหนดทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในจักวาลดั่งนั้น การที่อิสลามได้กำหนดใ้การศรัทธาข้อนี้เป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งต่างหากของการศรัทธาย่อมแสดงถึงความสำคัญยิ่งของหลักการศรัทธาต่อการดำเนินชีวิตมนุษย์ (al-Nihlawi, 1996 : 101)

การศรัทธาต่อกำหนดสภาวะการณั้ของอัลลอฮ์ ﷻ หมายถึงการที่มุสลิมทุกคนเชื่อมั่นกำหนดการหรือลิขิตของอัลลอฮ์ ﷻ ต่อเหตุการณ์ต่างๆ ในโลกนี้อยู่เหนือกฎเกณฑ์ของโลกหรือที่เรียกว่า “กฎธรรมชาติ” สิ่งทีพระองค์ทรงกำหนดย่อมจะต้องเกิดขึ้นอย่างไร้สิ่งขัดทานแต่ในขณะที่เดียวกันมุสลิมทุกคนยึดมั่นว่าอัลลอฮ์ ﷻ ทรงสร้างมนุษย์ให้มีสิทธิในการเลือกกระทำสิ่งต่างๆ โดยอิสระเมื่อมนุษย์เลือกปฏิบัติสิ่งใดสิ่งนั้นก็บังเกิดไปตามพระประสงค์ของพระองค์ ด้วยเหตุนี้ ไม่ว่าจะเป็นการภักดีหรือการฝ่าฝืนของบ่าวจึงอยู่ภายใต้การลิขิตของอัลลอฮ์ ﷻ ทั้งสิ้นเพราะอัลลอฮ์ ﷻ ทรงให้สิทธิแก่มนุษย์เลือกที่จะภักดีหรือฝ่าฝืน (al-Sha rawl, 1999 : 93-95)

พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนต่อหลักการศรัทธาต่อกำหนดสภาวะการณั้

การศรัทธาต่อกำหนดสภาวะการณั้ของอัลลอฮ์ ﷻ ทีแท้จริงและถูกต้อง มิใช่สาเหตุที่จะทำใ้มุสลิมกลายเป็นคนทีเฉื่อยชา ล้าหลัง หรือดำเนินชีวิตอย่างไร้จุดหมายตรงกันข้ามการศรัทธาต่อกำหนดสภาวะการณั้เป็นพลังใ้มุสลิมฝ่าฝืนอุปสรรคต่างๆ ได้ การศรัทธาต่อกำหนดสภาวะการณั้ของอัลลอฮ์ ﷻ และพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนต่อหลักการศรัทธามุสลิมทุกคนจะต้องเชื่อมั่นต่อกำหนดสภาวะการณั้ของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ อย่างแท้จริงเนื่องจากทุกสิ่งทุกอย่างจะต้องดำเนินไปตามกำหนดการณั้ของพระผู้เป็นเจ้า ถ้าหากมุสลิมมีความเชื่อมั่นต่อกำหนดสภาวะการณั้ของพระองค์อัลลอฮ์ ﷻ แล้วยังจะทำใ้เป็นผู้ที่มีความคิดทียอมรับในสิ่งที่ดำเนินไป

ตามกฎเกณฑ์ แต่มีเยาวชนบางส่วนไม่ให้ความสำคัญต่อหลักการศรัทธา โดยขาดความเข้าใจต่อกำหนดสภาพการณ์ของอัลลอฮฺ ﷻ อย่างลึกซึ้งและก็ไม่อยากที่จะศึกษาเล่าเรียนเกี่ยวกับวิชาการทางศาสนา หรือเข้ารับฟังการอบรมให้ความรู้ในเรื่องของศาสนบัญญัติ แต่กลับมีความสนใจในเรื่องของการบันเทิง ดูหนังฟังเพลงตามยุคของโลกไร้พรมแดน ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่เป็นเยาวชนที่ดีมีการศรัทธาต่อกำหนดสภาพการณ์ของอัลลอฮฺ มีความประพฤติปฏิบัติตนไม่เหมาะสมสมกับการเป็นเยาวชนที่ดีที่ จะต้องมึบทบาทเป็นผู้นำในอนาคตสิ่งเหล่านี้ก็สามารถพบเห็นได้ในหมู่เยาวชนมุสลิมเช่นกัน อัลลอฮฺ ﷻ ได้ตรัสเกี่ยวกับผู้ที่มีความศรัทธาจะต้องไม่มีความหลงใหลต่อโลกดุนยา เนื่องจากโลกดุนยานั้นเป็นสถานที่ทดสอบบ่าวของพระองค์และทางผ่านของเราที่จะไปอยู่ในโลกหน้าซึ่งเป็นโลกที่ถาวร

อัลลอฮฺตรัสว่า :

﴿ إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أَجْرَكُمْ وَلَا

يَسْئَلْكُمْ أَمْوَالَكُمْ ﴿٣٦﴾

(36 :)

ความว่า : ชีวิตแห่งโลกนี้เป็นเพียงการละเล่นและการบันเทิงเท่านั้นและถ้าผู้ศรัทธาทั้งสี่รวมตนพระองค์จะทรงประทานรางวัลของสุเจ้าแก่สุเจ้าและพระองค์ไม่ทรงขอร้องสุเจ้าซึ่งทรัพย์สินของสุเจ้าเพื่อเป็นประโยชน์ของพระองค์

(มุฮัมหมัด : 36)

ท่านเราะฮ์ลุกล่าวว่ :

(1995: 1980 . رواه)

ความว่า : แท้จริงการอนาจาร(ทั้งการกระทำและคำพูด) และการแสดงอนาจารทั้งสองนั้นมิใช่อิสลามเลยสักประการเดียว และมนุษย์ที่มีอิสลามดีงามที่สุดก็คือ ผู้มีธรรมจริยาอันงดงามที่สุด

(บันทึกโดย Ahmad. 1980 : 19915)

การเป็นผู้ที่มีความศรัทธาที่แท้จริงจะต้องยึดมั่นในหลักการของศาสนาไม่ประพฤตปฏิบัติตนผิดกฎต่อบทบัญญัติของหลักการศาสนา ไม่มีการเบี่ยงเบนความประพฤติไปในแนวทางที่ไม่เหมาะสมไม่ว่าจะเป็นความคิด การปฏิบัติการแสดงออกทางกริยา วาจา คำพูดที่สื่อแสดงให้ถูกมองว่าเป็นผู้ที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมกับการเป็นเยาวชนที่ดีมีคุณภาพอัลลอฮ์แจ้งว่าท่านทั้งหลายอย่าได้เอาหลักการของศาสนาไปแลกเปลี่ยนกับสิ่งที่ไร้ค่า

อัลลอฮ์ตรัสว่า :

﴿ وَلَا تَشْتَرُوا بِعَهْدِ اللَّهِ تَمَمًا قَلِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴾ (95)

(95 :)

ความว่า : และพวกเจ้าอย่าแลกเปลี่ยนข้อตกลงของอัลลอฮ์ ﷻ กับราคาเพียงเล็กน้อย (แท้จริง รางวัล) ณ อัลลอฮ์ ﷻ ย่อมดีกว่าสำหรับพวกเจ้าหากพวกเจ้ารู้ (คุณค่าแห่งการยึดมั่นตามสัญญา)

(อัลอะหฺล : 95)

2.7 เอกสารเกี่ยวกับที่มาความหมายและนิยามของอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์

2.7.1 ที่มาความหมายและนิยามของอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ในด้านที่มาความหมายและนิยามของอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ได้พบว่าในด้านที่มาของโลกาภิวัตน์ได้มีผู้ที่ให้ความคิดเห็นมากมายจากส่วนหนึ่งของผู้ที่ให้ข้อคิดและความคิดเห็นคือ.

2.7.2 โลกาภิวัตน์ความหมาย. มูรีด ทิมะเสน. กล่าวไว้ในหนังสือ (การเผชิญหน้า ระหว่างวัฒนธรรม กับความสมถะ หน้า 41) โดยได้อ้างถึงหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน

หน้า 30 ฉบับวันศุกร์ที่ 16 มิถุนายน 2538 ว่า) โลกาภิวัตน์นั้นเป็นการสร้างคำตามหลักการสนธิคำ 2 คำ คือโลกและอภิวัตน์(มาจากอุปสรรค อภิ + กับธาตุ วฤต.) ตรงกับคำภาษาสันสกฤตว่า อภิวัตน์ในภาษาไทยแปลลงคำ วรตน์ มาเป็นวัตน์ คำอภิวัตน์ มีความหมายว่าการเข้าถึงการแผ่ถึง การเอาชนะ โลกาภิวัตน์จึงมีความหมายว่า การแผ่ถึงกันทั่วโลก การเข้าถึงโลก การเอาชนะโลก ส่วน Globalisa (Za) tion หมายถึงการทำให้แพร่หลายไปทั่วโลก ความเป็นไปทั่วโลก การเปลี่ยนแปลงที่กระทบถึงกันทั่วโลก การเกี่ยวโยงกันทั่วโลก ดังนั้นคำสองคำข้างต้นจึงมีความหมายที่ตรงและเหมาะสมใช้แทนกันได้

2.7.3 ประทุมพร วชรเสถียร. ได้กล่าวไว้ในหนังสือ (โลกาภิวัตน์ Globalization) ว่าอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ คือ สภาวะระดับโลกของกิจกรรมใดๆ ที่มีผลกระทบไปยังพฤติกรรมมนุษย์และระบบระหว่างประเทศ หรืออีกในหนึ่งการสะพัดไปทั่วโลกของกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไปกระทบต่อการตัดสินใจพฤติกรรมและกิจกรรมของคนส่วนใหญ่ในโลกจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตามจะ โดยการกระทำของผู้ที่เรียกว่า Globalizer หรือเป็นกิจกรรมที่สะพัดไปโดยแรงผลักดันตามธรรมชาติก็ตามและเช่นเดียวกันกระแสโลกาภิวัตน์เกี่ยวกับที่มาและความหมายประทุมพร วชรเสถียร ได้กล่าวให้ความหมายไว้อีกในระดับหนึ่งของตามรูปธรรมและนามธรรมของโลกาภิวัตน์ คือ

1. ในด้านรูปธรรม โลกาภิวัตน์หมายถึง สภาวะที่ไม่มีประเทศหรือหน่วยสังคมและการเมืองใดที่จะคงอยู่เปลี่ยนแปลงและดำเนินบทบาทและกิจกรรมด้านต่างๆ ของตนเองได้โดยลำพัง โดยไม่ถูกแรงกระทบจากพฤติกรรมด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านจากประเทศหรือหน่วยสังคมการเมืองอื่นในโลก

2. ในด้านนามธรรม โลกาภิวัตน์หมายถึง กระบวนการที่ทำให้เกิดการสภาวะจนทำให้หน่วยต่างๆ ในโลกเกี่ยวกระทบบต่อกันในลักษณะเป็นเหตุและเป็นผลต่อกัน

2.7.4 มาร์ติน อัลเบร่า (Martin Albrow) ได้กล่าวถึงโลกาภิวัตน์ในหนังสือ (โลกาภิวัตน์ Globalization หน้า 3) โดยให้ความหมายโลกาภิวัตน์ว่า “ หมายถึงกระบวนการที่ประชาชนในโลกมารวมกันอยู่ภายในสังคมเดียวกันคือ สังคมโลก”

2.7.5 ซูซาน สเตรนจ์ (Susan Strange) ได้กล่าวถึงโลกาภิวัตน์ในหนังสือ (โลกาภิวัตน์ Globalization. หน้า 2) โดยให้คำอธิบายโลกาภิวัตน์ว่า.

1. คือการมีสินค้าในตลาดโลก ซึ่งร่วมการผลิตโดยบุคคลจากหลายประเทศ
2. คือการเปลี่ยนโครงสร้างทางการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งเกิดจากการผลิตและการค้าสินค้าและบริการในระดับข้ามชาติในอัตราที่ขยายตัวกว่าเดิมมาก เพราะมีหลายชาติเข้ามาเกี่ยวข้องกับซึ่งเป็นผลให้เกิดขึ้นทั้งกำไรและขาดทุนในวงเงินที่สูงมาก
3. โลกาภิวัตน์คือการปรับเปลี่ยนความแตกต่างทางความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ รสนิยมให้เข้ามารวมเป็นแบบเดียวกันในระดับโลก (Global hemogenization)

2.7.6 ซดราฟโก มลินาร์ (Zdravko Mlinar) ได้กล่าวถึงโลกาภิวัตน์ในหนังสือ (โลกาภิวัตน์ Globalization.) โดยได้แจกแจงความหมายของโลกาภิวัตน์ในระดับลึกและกว้างอีกหลายประการ

1. โลกาภิวัตน์คือ สภาวะที่โลกอยู่ในสภาพต้องพึ่งพากันต่อ (Interdependence)
2. โลกาภิวัตน์คือ การแผ่กระจายของ Globalizer
3. โลกาภิวัตน์คือ การแผ่ขยายการครอบครองของ Globalizer ในเวลาเดียวกัน ก็แผ่ขยายการถูกครอบครอง (Globalized) ไปยังผู้ที่ถูก Globalizer ครอบครองด้วย
4. โลกาภิวัตน์คือ การรวมโลกให้ผสมกลมกลืนกัน (Homogenization) จนเป็นแบบเดียวกัน (Unifomity)
5. โลกาภิวัตน์คือการสร้างความเกี่ยวกระหว่ระหว่างปัจจัย หรือตัวแปรที่เหมือนกันหรือต่างกันที่อยู่ในระบบเดียวกันจะเป็นระบบการเมือง สังคม เศรษฐกิจ หรืออื่นใดก็ได้ในระดับโลก
6. โลกาภิวัตน์คือ การทำลายขอบเขตอธิปไตยเดิมและขยายขอบเขตใหม่ซึ่งมีผลเจือจางความเป็นอธิปไตยของรัฐและความรู้สึกชาตินิยมของหมู่คนทั่วไปในระดับกลางและท้องถิ่นในขอบเขตของรัฐเก่า

2.7.7 สุริชัย หวันแก้ว. ได้กล่าวไว้ในหนังสือ (โลกกว้าง - จิตแคบสู่ทางเลือกทางวัฒนธรรมและความเป็นไทย ยุคโลกาภิวัตน์ หน้า 30) โดยได้พูดถึงโลกาภิวัตน์ในด้านที่เกี่ยวข้องกระแสระดับโลก (Global flows) ซึ่งมี 5 กระแส (Scabes) ได้แก่.

1. กระแสเคลื่อนย้ายด้านประชากร (humanscapes)

2. กระแสเทคนิควิทยารวมทั้งเครื่องจักรกลและเทคโนโลยีด้านข่าวสารสนเทศ (technoscapes)
3. กระแสเงินตรา (financescapes)
4. กระแสภาพลักษณ์ (mediascapes) ได้แก่ภาพลักษณ์ที่แพร่กระจายด้วยสื่อรวมทั้งขีดความสามารถแพร่ภาพเหล่านี้
5. กระแสความคิด (ideascapes) ได้แก่การแพร่กระจายจินตภาพอุดมการณ์รวมทั้งศัพท์แสงทางด้านความคิดและทางการเมือง

2.7.8 ทวีทัศน์ ปุณทรวิทัศน์. ได้กล่าวถึงโลกาภิวัตน์ในหนังสือ (จุดจบโลกาภิวัตน์ หน้า 3) โดยมองว่าการเกิดขึ้นของกระแสโลกาภิวัตน์นั้นเกิดขึ้นมาพร้อมๆ กับการเกิดขึ้นของระบบทุนนิยม ในตะวันตกตั้งแต่สมัย อาดัมสมิท (Adam Smith) เริ่มประกาศทฤษฎีการค้าเสรี อังกฤษก็เริ่มออกล่าอาณานิคม การล่าอาณานิคมนั้นทำไปพร้อมๆ กับการป่าวประกาศลัทธิอุดมการณ์การค้าเสรี อังกฤษหลังจากที่มีการปฏิวัติอุตสาหกรรมขึ้นในประเทศก็ได้เปรียบในเชิงการผลิตในเงินทุน และเกิดระบบทุนนิยมขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศอังกฤษกำลังการผลิตนั้นมหาศาลเริ่มมีเทคโนโลยีใหม่ อังกฤษก็ออกไปทั่วโลกไปเที่ยวเกาะประตูดของประเทศต่างๆ ให้เปิดประตูออกมาทำการค้าเสรีและประเทศไหนก็ตามที่ไม่ยอมเปิดประตูมาทำการค้ากับประเทศอังกฤษ อังกฤษก็ส่งเรือปืนเข้าไปยิงถล่มทำสงคราม ชาติไหนที่ไม่ยอมก็เข้ายึดทำเป็นอาณานิคม และน่าสนใจมากก็คือลัทธิอาณานิคมนั้นเกิดขึ้นพร้อมๆ กับลัทธิ ทุนนิยมแล้วก็พร้อมๆ กับการป่าวประกาศอุดมการณ์การค้าเสรีจึงเป็นจุดเริ่มต้นของโลกาภิวัตน์ และทวีทัศน์ ปุณทรวิทัศน์ได้กล่าวว่าโลกาภิวัตน์นั้นเป็นขบวนการที่ผลักดันจากมหาอำนาจตะวันตกมาหลายศตวรรษแล้วมิใช่เพิ่งมานูมเอาสัก 2-3 ศตวรรษนี้ คือมีตะวันตกเป็นศูนย์กลางและตะวันตกพยายามที่จะทำให้โลกทั้งหลาย ประเทศทั้งหลายอยู่ในระบบเดียวที่ตะวันตกต้องการเพื่อให้ง่ายต่อการจัดการเพื่อให้ตะวันตกสามารถเข้าถึงผลประโยชน์ เข้าถึงทรัพยากร เข้าถึงแรงงานมนุษย์ และก็หยิบเอาทรัพยากรเหล่านั้นไปปรับใช้ตะวันตก

2.7.9 เบิร์ธเธอร์ตัน (Bretherton) ได้กล่าวถึงโลกาภิวัตน์ในหนังสือ (โลกาภิวัตน์ Globalization.) ได้พยายามมองหาสาเหตุแห่งการเกิดโลกาภิวัตน์ว่า จะต้องประกอบด้วยปัจจัย 4 อย่าง คือ

1. การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี (ไปสู่ความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ)
2. การขยายตัวของเศรษฐกิจที่เคยเป็นระดับท้องถิ่น และระดับรัฐให้กลายเป็นระดับโลก

3. การเมืองที่ขยายตัวเป็นระดับโลก
4. ความคิด (Ideas) ที่ถูกแพร่กระจายไปทั่วโลก

2.7.10 อานันท์ กาญจนพันธุ์ (2545 :154) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเยาวชนที่มีการเบี่ยงเบนไปจากหลักการที่ควรยึดถือปฏิบัติของแต่ละบุคคลในยุคปัจจุบันนี้มีผลสืบเนื่องมาจากกระบวนการของกระแสโลกาภิวัตน์ที่เป็นการพัฒนาขั้นตอนสุดท้ายของทุนนิยม ที่เปลี่ยนแปลงให้สิ่งที่เป็นสื่อของการซื้อขายแลกเปลี่ยนจากเดิมที่เป็นทรัพยากรแรงงานมาตัดดวงเอาแม้กระทั่งวัฒนธรรมความรู้สึก คุณค่าจิตใจของผู้คนให้เปลี่ยนค่าไปด้วย อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ที่ก่อให้เกิดการเบี่ยงเบนต่อหลักการศรัทธาของเยาวชนไทยมุสลิมที่ไม่ให้ความสำคัญความสนใจต่อการปฏิบัติศาสนกิจตามกิจตามหน้าที่ในหลักการของศาสนาถือเป็นเรื่องจุกจิกรำคาญรบกวนการเป็นอิสระของตนตามกระแสของโลกที่สื่อสารไปในทางให้หลงไหล ในเรื่องความสนุกสนานบันเทิง การแต่งกาย แฟชั่นหรูหรา เสริมแรงกระตุ้นไปในทางของการหมกหมุ่น อยู่กับการสื่อสารติดต่อกันทางอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ สื่อลามก สิ่งยั่วยุให้เยาวชนหลงไหลไปในทางฟุ่มเฟือย เพื่อเป็นผลในทางเศรษฐกิจไปอยู่ในมือของนายทุน เครื่องคิมของมินเมาสิ่งเสพคิดเป็นที่แพร่หลายนิยมกันในหมู่เยาวชนวัยรุ่นมากขึ้น โดยมีการโฆษณาชวนเชื่อมากเกินไปเกินกว่าความเป็นจริง สิ่งเหล่านี้ปัจจุบันสามารถพบเห็นได้ในชีวิตประจำวันในหมู่ของเยาวชนไทยทั่วไป

2.7.11 สุริชัย หวันแก้ว (2545:27) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์ ในหนังสือโลกกว้าง-จิตแคบสู่ทางเลือกทางวัฒนธรรมและความเป็นไทยในยุคโลกาภิวัตน์. โดยได้ให้ข้อคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับการก่อให้เกิดผลดีของกระแสโลกาภิวัตน์ ต่อเยาวชนไทยมุสลิมคือ.

1. การตื่นรู้ของประชาชนมีมากขึ้น
2. การปฏิรูปราชการเพื่อให้ระบบราชการมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้
3. กระแสประชาธิปไตยที่ส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นรวมทั้งกระแสปฏิรูปการเมืองทำให้รัฐบาลและวงการต่างๆ มีความตั้งใจและมีนโยบายประชาธิปไตย
4. ภาคเอกชนภาคองค์กรสาธารณประโยชน์และองค์กรพัฒนาเอกชนต่างก็มีความตื่นตัวในมิติวัฒนธรรมของปัญหาการพัฒนาเพิ่มขึ้น
5. สื่อมวลชนมีบทบาทมากขึ้น โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์
6. ผู้คนสนใจศาสนธรรมมากขึ้น

7. มีความตื่นตัวถึงความสำคัญ และคุณค่าของการวิพากษ์วิจารณ์วัฒนธรรมกันอย่างกว้างขวางทั้งในระดับท้องถิ่นและในส่วนกลางมากขึ้น

2.7.12 สำหรับเกี่ยวกับการให้ข้อคิดเห็นที่เกี่ยวกับการก่อให้เกิดผลดีของกระแสโลกาภิวัตน์ต่อเยาวชนไทยมุสลิม สุริชัย หวันแก้ว. ได้เสนอให้ข้อคิดเห็นในเรื่องของผลกระทบที่ทำให้เกิดผลเสียของกระแสโลกาภิวัตน์ต่อเยาวชนไทยมุสลิมได้คือ

1. การแสวงหาประโยชน์จากผู้หญิงและเด็ก
2. การย้ายวัฒนธรรมชาติและสภาพแวดล้อม โดยมองสิ่งเหล่านี้เพียงในแง่ของวัตถุดิบและ สินค้า
3. การไม่เคารพสิทธิของมนุษย์กลุ่มอื่นและการมีอคติต่อกลุ่มชนรวมทั้งการกีดกันและเลือกปฏิบัติต่อคนต่างชาติพันธุ์
4. ใช้อำนาจนิยมและความรุนแรงในการแก้ปัญหาไม่จริงจังก่อการกระจายอำนาจขาดการปฏิรูปวัฒนธรรมการบริหารมีการคอบงำท้องถิ่นโดยวัฒนธรรมการเมืองแบบรวมศูนย์แต่ไม่เคารพประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
5. มีปรากฏการณ์ความขัดแย้งและความรุนแรงในระดับต่าง ๆ มากขึ้น
6. การละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนและต่อทรัพย์สินสาธารณะ
7. การสื่อสารด้านเดียวและการรวมศูนย์ของการสื่อสารมวลชนอยู่ที่ส่วนกลาง
8. ความอ่อนแอของสถาบันครอบครัว
9. ความอ่อนแอของสถาบันทางศาสนา

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์ต่อพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากหลักการศรัทธา ของเยาวชนไทยมุสลิมในเขตจังหวัดยะลาผู้วิจัยได้ ค้นคว้าใช้เวลาพอสมควรยังไม่พบว่าผู้วิจัยในเรื่องนี้โดยตรงในประเทศไทยและต่างประเทศแต่ผู้วิจัยได้พบรายงานที่มีเนื้อหา น่าสนใจและมีส่วนเกี่ยวข้องคือ

2.8.1 มานี ชูไทย. ได้ทำวิจัยเรื่อง “อิสลาม : วิธีการดำเนินชีวิตที่พัฒนาคุณภาพชีวิต” (Islamic Way of Life To Promote The Quality of Life) ได้พบสรุปความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิธีการดำเนินชีวิตตามระบบอิสลามเป็นเพียงบันไดเล็กๆ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ศาสนิกอื่นหรือผู้ไม่รู้และเพื่อให้ผู้รู้ด้านศาสนาอิสลามได้ศึกษาให้ละเอียดและเผยแพร่ต่อ

เท่านั้นในความเข้าใจผิดที่ว่าอิสลามสอนเรื่องจุกจิกไม่เหมาะกับการดำเนินชีวิตประจำวันอธิบายได้ดังนี้.

การที่อิสลามบอกทุกสิ่งทุกอย่างในกาดำเนินชีวิตนั้นไม่ใช่เรื่องจุกจิก แต่เป็นสิ่งที่มุสลิมมีความภาคภูมิใจมากที่สุดที่ เรื่องเช่นนี้ไม่มีปรากฏในศาสนาอื่นและรายละเอียดที่บอกไว้เมื่อ 1400 กว่าปีนั้นสามารถนำมาปฏิบัติได้ในชีวิตจริงในปัจจุบัน โดยไม่ขัดกับวิทยาการสมัยใหม่ แม้แต่น้อยคุณเินๆ คล้ายกับเป็นเรื่องยุ่งยากและไม่เหมาะกับการดำเนิน ชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเรื่องใหม่และรายละเอียดเช่นนี้ไม่มีในศาสนาผู้ที่ไม่คุ้นเคยจึงเห็นเป็นเรื่องจุกจิกยุ่งยากรำคาญใจ ฯลฯ ความจริงอิสลามได้เพียงแต่มาจัดระเบียบ วิธีการดำเนินชีวิตที่มีอยู่เดิมของมนุษย์ให้สมบูรณ์ขึ้นเท่านั้น สรุปคือไม่มีเรื่องใดยากเกินกว่าที่จะปฏิบัติตามคำของอิสลามได้

2.8.2 ทบวงมหาวิทยาลัย ได้ทำการวิจัยเรื่อง. “อิทธิพลภายในและภายนอกกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม” โครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว พ.ศ. 2533 – 2547 ได้ให้ข้อคิดอนาคตภาพสังคมไทยในการคาดการณ์ปัจจัยภายนอกและภายในที่มีผลกระทบต่อสังคมโดยรวมพิจารณาใน 1. โครงสร้างครอบครัว 2. โครงสร้างสังคม 3. โครงสร้างการศึกษาที่มีปัจจัยมาจาก

1. เศรษฐกิจ 2. การเมืองการปกครอง 3. เทคโนโลยีและการถ่ายทอด 4. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผู้ทรงคุณวุฒิ ได้คาดการณ์ครอบครัวไทยในอดีตอีก 15 ปี โดยพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างสังคมเมืองและชนบทเป็นหลัก คือภาพในอดีตของครอบครัวไทยในเขตเมืองอีก 15 ปีข้างหน้าในกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิคาดการณ์ว่า จะเกิดขึ้นได้มากที่สุดและเป็นภาพที่พึงประสงค์ ก็คือการที่ครอบครัวในเมือง จะมีการใช้เครื่องอำนวยความสะดวกมาช่วยทำงานบ้านมากขึ้นทั้งนี้เนื่องจากเป็นภาพที่สามารถเห็นได้ในปัจจุบันและมีแนวโน้มว่าจะเด่นชัดมากขึ้นอย่างไรก็ตามกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิได้ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงว่า ในขณะที่สังคมไทยเป็นสังคมบริโภคนิยมที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่ได้มาจากการซื้อหรือลอกเลียนแบบ แต่ในอนาคตสังคมไทยจะต้องปรับเปลี่ยน เป็นสังคมที่มีความสามารถในการผลิตเทคโนโลยีด้วยตนเองและสามารถพึ่งตนเองทางเทคโนโลยีได้มากขึ้นในประเด็นนี้ ได้มีผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านได้อภิปรายถึงการอบรมสั่งสอนเด็กของพ่อแม่คนไทยในครอบครัวชนบทและครอบครัวในเมืองบางพื้นที่ เช่นชุมชนแออัดส่วนใหญ่จะไม่ค่อยให้ความสนใจใ้ในการอบรมสั่งสอนลูกเท่าที่ควรบ้างก็ปล่อยให้เป็นภาระหน้าที่ของครู เพราะไปตั้งความคาดหวังว่าครูสมัยนี้ เหมือนกับครูสมัยก่อนๆ ดังนั้นเด็กจึงมีสภาพโตขึ้นตามสภาพแวดล้อมที่ตนเองอยู่มากขาระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเอง ส่วนครอบครัวในเมืองหรือครอบครัวที่มีฐานะค่อนข้างดีหรือดีมากเกินไปก็ไม่ใช่

ให้เด็กพึ่งตนเองไม่ได้ต้องคอยพึ่งพ่อแม่ตลอดเวลา ข้อสังเกตดังกล่าวเกิดจากการพิจารณาพฤติกรรมของเยาวชนและนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน

2.8.3 จรรยา เศรษฐบุตร, ได้สำรวจสภาวะเยาวชนไทย สถาบันวิจัยประชากรและสังคมมหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปีงบประมาณ 2541, พบว่าส่วนหนึ่งได้กล่าวถึงคุณลักษณะของเด็กและเยาวชนไทยที่พึงประสงค์จากผลการวิจัยการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม พบมีเด็กและเยาวชนจำนวนมาก โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนเป้าหมายพิเศษ เช่น เด็กเร่ร่อน เด็กพิการแรงงานเด็ก และโสเภณี ยัง "ไม่"ได้รับบริการ และการคุ้มครองถูกละเลยพลละเลยแล ถูกละเมิดสิทธิในรูปแบบต่างๆ ประกอบกับอิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์หรือ "โลกไร้พรมแดน" ได้ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพฤติกรรมเด็กและเยาวชนทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และค่านิยม

2.8.4 อัญชลี วรวัชรรัตน์, ได้ทำวิจัยเรื่องปัญหาเด็กและเยาวชนได้อย่างใน (สร้อยบุญทรายทอง 2541: 3) พบว่าเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งมีลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพไม่ดี ใช้เวลาว่างไปในทางที่ไม่เหมาะสม ขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และขาดเหตุผลขาดระเบียบวินัยและความสามัคคี เด็กและเยาวชนจำนวนมากมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมในการดำเนินชีวิตไม่เหมาะสม สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลมากที่สุดต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะสังคมไทย เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกและสำคัญที่สุดในการฝึกอบรม สั่งสอนและสร้างบุคลิกภาพให้แก่เด็กและเยาวชน ครอบครัวที่ด้อยความช่วยเหลือหรือปัญหาที่จะเกิดแก่สังคมโดยรวม

2.8.5 จรจิต บุญชัยวัฒนา, ได้เขียนรายงานการวิจัยอย่างใน (ถัดดาวัดย์ เกษมเนตรและคณะ 2539: 1) กล่าวว่าความเป็นระเบียบวินัยของคนในชาติถือเป็นหนึ่งในค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการซึ่งประกอบด้วยการพึ่งพาตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบการประหยัดอดออมการมีระเบียบวินัยเคารพกฎหมายและการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ความรักชาติศาสน์กษัตริย์โดยรัฐบาลได้ให้ความสำคัญเน้นให้มีการปลูกฝังอย่างจริงจังแก่เด็กและเยาวชนของประเทศ ต่อการปลูกฝังจริยธรรมแก่เยาวชนและได้อย่างใน (ดวงเดือน พันธมนาวิน, 2524 : 8) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมคือทฤษฎีที่อธิบายวิธีการและกระบวนการที่บุคคลได้รับอิทธิพลจากสังคมทำให้เกิดการยอมรับ ลักษณะและกฎเกณฑ์ทางสังคมเป็นลักษณะของตน ทฤษฎีประเภทนี้ได้นำเอาหลักการเสริมแรง (Principle of Reinforcement) และหลักการเชื่อมโยง

(Principle of Association) มาใช้อธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมคนกำเนิดและการเปลี่ยนแปลง จริยธรรม ทฤษฎีการเรียนรู้ได้เน้นการเรียนรู้โดยบังเอิญและการเลียนแบบเป็นสำคัญ ซึ่งทำ ใ้ บุคคลมีพฤติกรรมที่แปลกใหม่หรือแตกต่างไปจากเดิมได้โดยง่ายทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญแก่ลักษณะ ของสถานการณ์ ซึ่งจะเป็นเครื่องกระตุ้นใ้บุคคล กระทำพฤติกรรมซ้ำๆ จนกลายเป็น ลักษณะนิสัยของบุคคลนั้นไปในที่สุด สิ่งที่จะกระตุ้นใ้บุคคลกระทำพฤติกรรมต่างๆ ได้คือ การหวังความพอใจและการหลีกเลี่ยงความทุกข์การเลียนแบบลักษณะและการกระทำของบุคคลอื่น เป็นบ่อเกิดของการยอมรับลักษณะทั้งที่ดี และไม่ดีจากบุคคลอื่น ได้อย่างง่ายดายและเกิดได้ อย่างกว้างขวางในสถานการณ์ทั่วไป ตั้งแต่เด็กเลียนแบบบิดามารดาของตนไปจนถึงการที่วัยรุ่น เลียนแบบดาราดาราภาพยนตร์เป็นต้น การเลียนแบบนี้มีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากบทบาทของ สื่อมวลชนมีส่วนเกี่ยวข้องในการปลูกฝังจริยธรรมในโลกปัจจุบัน การเลียนแบบนี้เกิดจากการที่ บุคคลสังเกตการกระทำของบุคคลอื่น แล้วต่อมาผู้สังเกตนั้นได้กระทำพฤติกรรมนั้นบ้าง

2.8.6 โมหัมหมัด อับดุลกาเดร์. รายงานการวิจัยเรื่อง. “บทบาทของสถาบัน ครอบครัว การศึกษาและศาสนาต่อการปลูกฝังจริยธรรมแก่เยาวชน” พบว่าจริยธรรมทางศาสนาที่ ถูกละเมิดมากและก่อความเสียหายแก่สังคมเป็นอันดับสองรองจากเหล้าเหินจะได้แก่การพนันรวม ไปถึงลอตเตอรี่ หวยเบอร์ใต้ดิน การละเมิดกฎหมายบ้านเมือง การประกอบอาชีพโศภณีก่อให้เกิด ความเสียหายต่อชื่อเสียงของวงศ์ตระกูลและประเทศชาติบ้านเมืองนำมาซึ่งการแพร่โรคนาาชนิด

2.8.7 น.รินี เรืองหนู. รายงานเรื่องผลวิจัยสุขภาพะ ”มุสลิมไทย” อยู่ดีมีสุข ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น. พบว่าเมื่อพิจารณาปัจจัยทางเศรษฐกิจโดยพิจารณาจากรายได้เฉลี่ยต่อ เดือน พบว่าต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของมุสลิม ในภาคใต้ตอนล่างต่ำกว่าภาคอื่น เฉลี่ย 3831.17 บาท ต่อเดือน ภาคใต้ตอนบน 4,983.85 บาท ต่อเดือนขณะที่รายได้เฉลี่ยของภาคเหนือ 9,257.59 บาท และกรุงเทพฯ 9,265.94 บาท และเมื่อจำแนกเพศ พบว่าทุกพื้นที่ผู้ชายมีรายได้ดีกว่าผู้หญิง สำหรับการ ศึกษาเกี่ยวกับการเจ็บป่วย พบว่าโรคที่มุสลิมไทยภาคใต้ เป็นมากที่สุดเหมือนกันทุกภาค คือ โรคความดัน ส่วนโรคเรื้อรังที่พบ อาทิ โรคหัวใจ ความดัน เบาหวาน หอบหืด กระจกและข้อ วัณโรค ลมชัก มะเร็ง เอคส์ เป็นต้นอย่างไรก็ดีเป็นที่น่าสังเกตว่าแม้มุสลิมภาคใต้จะมีรายได้เฉลี่ย ต่อเดือนต่ำกว่าภาคอื่นๆ ของประเทศแต่จากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจไปรับบริการ รักษาพยาบาลจากแพทย์หรือสาธารณสุขขุ่นนั้นไม่แตกต่างกับภาคอื่นมากนักนอกจากนั้นยังพบว่าใน กรณีการเจ็บป่วยที่ไม่มีการ นำส่งสถานพยาบาล มุสลิมในภาคใต้ตอนบนและภาคใต้ตอนล่างจะมี วิธีการรักษาโรคที่แตกต่างจากมุสลิมในกรุงเทพฯ และภาคเหนือ คือใช้วิธีการรักษาแบบแพทย์

แผนโบราณหรือการใช้สมุนไพรในการบำบัดโรคสูงถึงร้อยละ 34.55 และ 32.43. ขณะที่กรุงเทพฯ และภาคเหนือนิยมไปคลินิก ร้อยละ 42.70 และ 49.87 ส่วนความแตกต่างอื่นๆ พบว่ามุสลิมในภาคใต้ตอนบนและตอนล่างปฏิบัติศาสนกิจสม่ำเสมอว่ากรุงเทพฯ และภาคเหนือ คือ มุสลิมภาคใต้ตอนล่างกว่าร้อยละ 97.32 ละหมาดครบทุกครั้งทุกวัน ขณะที่มุสลิมภาคใต้ตอนบนภาคเหนือ กรุงเทพฯ มีร้อยละ 78.82-66.75 และ 12.09 เช่นเดียวกับการถือศีลอดที่พบว่า สัดส่วนมุสลิมภาคใต้ตอนล่าง ภาคใต้ตอนบน ภาคเหนือ กรุงเทพฯ เป็นร้อยละ 97.21, 92.39, 81.22, และ 77.58 สำหรับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ พบว่าครอบครัวมุสลิมภาคใต้มีสมาชิกอย่างน้อย 1-2 คนสูบบุหรี่ ซึ่งมากกว่าภาคอื่นๆ นอกจากนี้ผลการศึกษายังพบว่า ชาวมุสลิมทุกภาคสนใจที่จะดูแลสุขภาพโดยการออกกำลังกาย ตรวจสอบสุขภาพประจำปี และรู้วิธีปฏิบัติตนเบื้องต้นเมื่อเกิดเจ็บป่วยได้เป็นอย่างดี

2.6.8 สวนคูตีโพล “ประชาชน” กับกิจกรรมทางพุทธศาสนา สภาพสังคมไทยที่ทอดยอยู่ในขณะนี้ ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะคนห่างไกลจากศาสนา จึงก่อให้เกิดพฤติกรรมทั้งการเอารัดเอาเปรียบการทำร้ายร่างกายการล่วงละเมิดทางเพศรวมถึงการประทุติปฏิบัติผิดในรูปแบบของการก่ออาชญากรรม ซึ่งปรากฏเป็นข่าวในสื่อต่างๆ ที่สร้างความหนักใจให้กับสาธารณชนในภาพรวม และสะท้อนข้อมูลของประชาชนผู้ที่นับถือศาสนาพุทธได้บ้าง ได้สรุปไว้ว่า :

กิจกรรมทางพุทธศาสนา “การสวดมนต์” ที่ “ประชาชน” ปฏิบัติ

		ต่ำกว่า 15 ปี	15-20 ปี	21-25 ปี	26-35 ปี	36-45 ปี	46-55 ปี	56-65 ปี
อันดับที่1	สวดมนต์ก่อนนอน	16.67%	49.09%	35.88%	41.94%	36.59%	25.00%	50.00%
	เพราะเป็นเวลาที่เงียบสงบ ไม่มีเสียงรบกวน, มีเวลาส่วนตัวสามารถปฏิบัติได้สะดวก, ช่วย ในช่วงเช้าๆ							
อันดับที่2	สวดมนต์เป็นบางครั้ง	33.33%	40.91%	42.75%	39.78%	46.34%	53.13%	100%
	เพราะจำบทสวดมนต์ไม่ค่อยได้, ชอบทำบุญมากกว่า, ใช้การนั่งสมาธิ แทน หากเป็นวัน ร่วมกับเป็นหมู่คณะใหญ่ๆ							
อันดับที่3	สวดมนต์ตอนเช้า	50.00%	4.55 %	5.34 %	9.68 %	12.20%	15.63%	20.00%
	เพราะเป็นการขอพรพระก่อนที่ออกไปทำงานหรือไปโรงเรียน, เป็นการสร้างกำลังใจที่ดี, รู้สึก ที่จะเกิดกับตัวเราๆ							
อันดับที่4	ไม่เคยสวดมนต์เลย		5.54 %	16.03%	8.60 %	4.88%	6.25%	20.00%
	เพราะ เวลาสวดมนต์แล้วรู้สึกง่วง, ไม่มีสมาธิพอ, เชื่อว่าการทำดีไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนก็ถือเป็น							

2.8.9 สวนดุสิตโพล “สื่อลามก” อะไร? ที่ใกล้ตัวเยาวชนมากที่สุด ในสถานการณ์ปัจจุบัน “สื่อลามก” กำลังแพร่หลายอยู่มากซึ่งผ่านทางสื่อต่างๆ โดยเฉพาะทางอินเทอร์เน็ต สามารถเจาะกลุ่มวัยรุ่น นักเรียน นักศึกษาที่มีความสนใจและอยากรู้เป็นจำนวนมาก “สวนดุสิตโพล” มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้สอบถามความคิดเห็นกลุ่มเยาวชนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 1,391 คน ชาย 527 คน 37.89% หญิง 864 คน 62.11% ระหว่างวันที่ 19-20 กรกฎาคม 2548 ได้สรุปผลไว้ว่า

1. “สื่อลามก” ที่ใกล้ตัว “เยาวชนไทย” มากที่สุดคือ

		ชาย	หญิง	ภาพรวม
อันดับที่ 1	ซีดี / ดีวีดี	30.37%	28.54%	29.23%
อันดับที่ 2	เว็บไซต์	22.99%	21.89%	22.30%
อันดับที่ 3	รูปภาพ	19.40%	21.85%	20.93%
อันดับที่ 4	หนังสือ	13.46%	17.15%	15.76%
อันดับที่ 5	วิดีโอ	13.78%	10.57%	11.77%

2. สื่อลามกที่ “เยาวชนไทย” เคยดูคือ

		ชาย	หญิง	ภาพรวม
อันดับที่ 1	ซีดี/ดีวีดี	22.89%	33.62%	28.57 %
อันดับที่ 2	เว็บไซต์	20.40%	22.60 %	21.56%
อันดับที่ 3	รูปภาพ	21.93%	21.01%	21.44 %
อันดับที่ 4	หนังสือ	19.18%	15.84%	17.41%
อันดับที่ 5	วิดีโอ	15.60%	6.93%	11.01%

3. สื่อลามกที่ “เยาวชนไทย” เคยยืมจากเพื่อนหรือคนรู้จักคือ

		ชาย	หญิง	ภาพรวม
อันดับที่ 1	ซีดี/ดีวีดี	43.36%	58.65%	51.00%
อันดับที่ 2	หนังสือ	16.70%	17.53%	17.12%

อันดับที่ 3	รูปภาพโป๊	13.62%	12.14%	12.88%
อันดับที่ 4	เว็บโป๊	13.50%	5.61%	9.56%
อันดับที่ 5	วิดีโอโป๊	12.81%	6.07%	9.44%

4. สื่อลามกที่ “เยาวชนไทย” เคยซื้อคือ

		ชาย	หญิง	ภาพรวม
อันดับที่ 1	ซีดี/ดีวีดีโป๊	46.47%	37.30%	42.63%
อันดับที่ 2	รูปภาพโป๊	16.75%	21.97%	19.02%
อันดับที่ 3	หนังสือโป๊	15.17 %	16.48%	15.74%
อันดับที่ 4	เว็บโป๊	8.82%	17.62%	12.65%
อันดับที่ 5	วิดีโอโป๊	12.52%	6.64%	9.96%

5. เยาวชนไทย มองสื่อลามกที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเป็นเรื่อง “ธรรมดา” หรือ “ไม่ธรรมดา”

		ชาย	หญิง	ภาพรวม
อันดับที่ 1	เป็นเรื่อง “ธรรมดา”	78.13%	70.08%	73.11%
	เพราะ ในปัจจุบันมีมากจนกลายเป็นเรื่องธรรมดา, มีมากเผยแพร่ได้ง่ายและรวดเร็ว, สามารถหาซื้อได้ง่าย, เป็นเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ ฯลฯ			
อันดับที่ 2	เป็นเรื่อง “ไม่ธรรมดา”	21.88%	29.92%	26.89%
	เพราะผิดหลักจริยธรรม / วัฒนธรรมและประเพณีไทย, เป็นเรื่องอนาจาร, มีมากเกินไปทำให้เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีของเยาวชน, อาจก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมได้และเป็นสื่อที่ช่วยทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศได้ ฯลฯ			

6. ทำอย่างไร? “สื่อลามก” จึงจะหมดไปจากแวดวงเยาวชนไทย

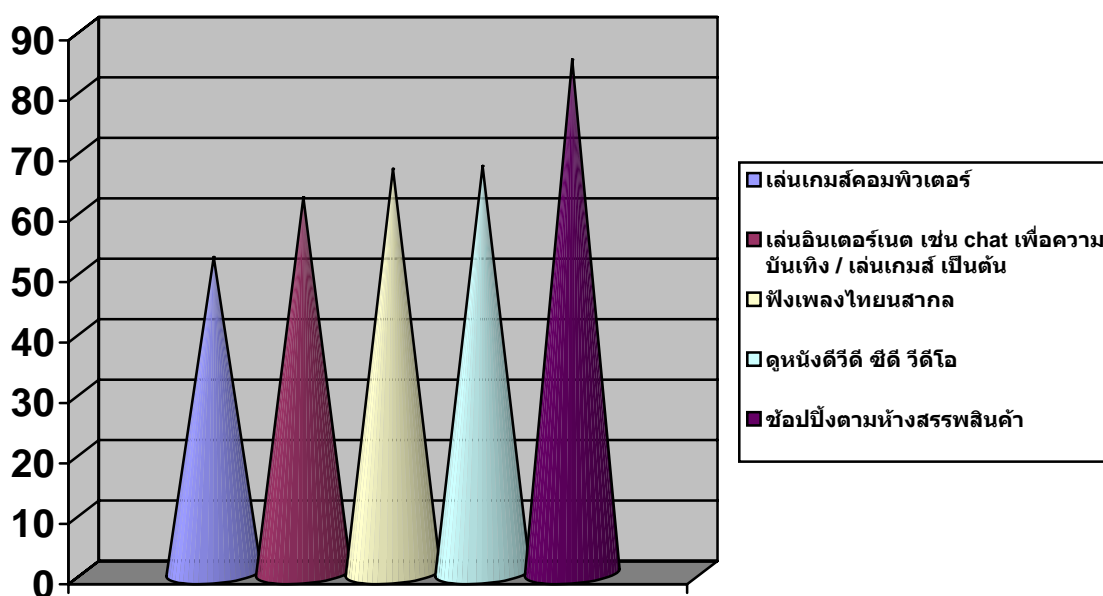
		ชาย	หญิง	ภาพรวม
อันดับที่ 1	ต้องมีกรปราบปราม/กวาดล้างผู้ผลิตสื่ออนาจาร อย่างจริงจัง	18.33%	43.43%	34.81%
อันดับที่ 2	ช่วยกันรณรงค์ไม่ให้มีการซื้อหรือขายสื่อประเภทนี้	43.41%	16.50%	25.75%
อันดับที่ 3	สร้างจิตสำนึกหรือปลูกฝังศีลธรรมให้แก่เยาวชน	13.50%	14.14 %	13.92%
อันดับที่ 4	ควรมีบทลงโทษที่รุนแรงเพื่อป้องกันการมีสื่อลามก			

ไว้ในครอบครอง	6.11%	7.41%	6.96%
อันดับที่ 5 สื่อมวลชนไม่ควรนำเสนอภาพหรือเสียงแนวลามกอนาจาร เช่น ภาพโป๊เปลือย, ภาพความสัมพันธ์ฉันทู้สาว ฯลฯ	4.82%	5.05%	4.97%

2.8.10 รูปแบบการดำเนินชีวิตของเยาวชน “จากอดีตสู่ปัจจุบัน”

ผลการศึกษาวิจัยของสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ในเรื่องรูปแบบการใช้ชีวิตของเยาวชนตั้งแต่ พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา พบว่ารูปแบบการใช้ชีวิตของเยาวชนนับตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการเป็นต้นมานั้น พบว่ารูปแบบการดำเนินชีวิตของเยาวชนนั้นมีทั้งที่สร้างสรรค์ และไม่สร้างสรรค์ ผลการศึกษารูปแบบการดำเนินชีวิตของเยาวชนในช่วงปิดเทอมพบว่า กิจกรรมต่างๆ ที่เยาวชนทำนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทได้แก่ การทำ “กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์” และ “การทำกิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์” ทั้งนี้กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่เยาวชนนิยมทำได้แก่ การติดตามข่าวสารประจำวันผ่านทางสื่อมวลชนต่างๆ การเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์ / กิจกรรมเพื่อสังคม / การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา (การทำบุญ ตักบาตร การละหมาด การสวดมนต์ ฯลฯ) และ การใช้เวลาว่างจากการเรียนอยู่กับครอบครัว เป็นต้น ในขณะที่กิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์มีจำนวนไม่น้อยได้กระทำขึ้น ได้แก่ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การทะเลาะวิวาท การสูบบุหรี่ การลักทรัพย์ หนังสือ / อินเทอร์เน็ต / ภาพยนต์ที่ทำให้เกิดความรู้สึกทางเพศ (สื่อลามก) เป็นต้น

รูปแบบการดำเนินชีวิตของนักเรียนในช่วงปิดเทอม

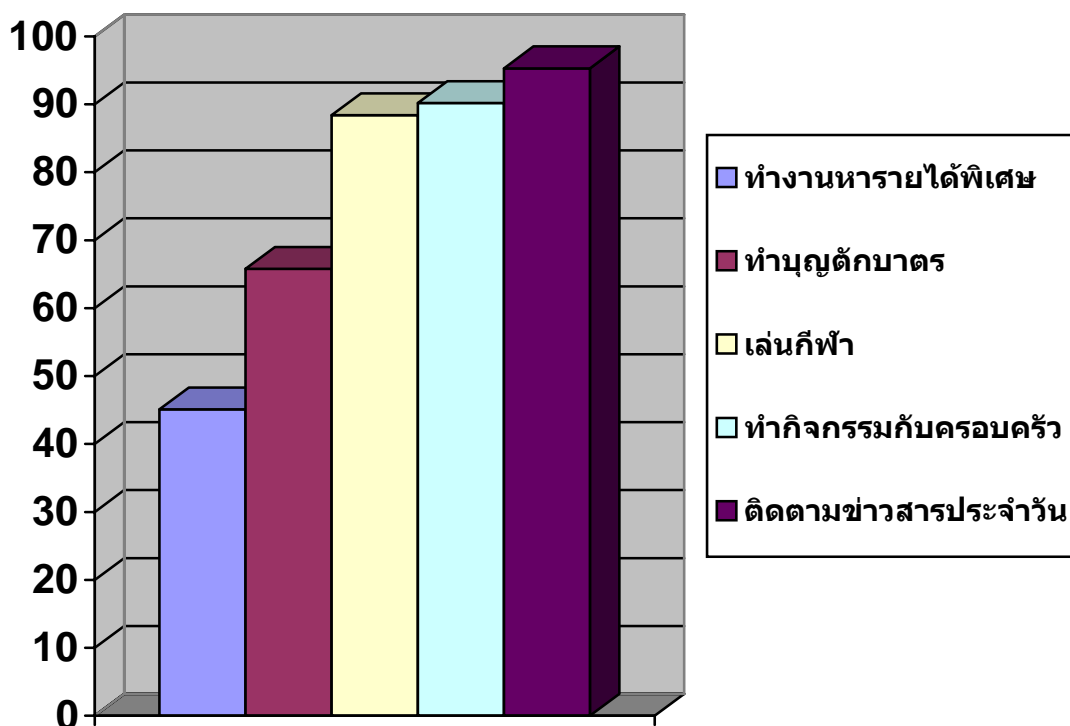

ที่มา: โครงการสำรวจการใช้เวลาว่างช่วงปิดเรียนภาคฤดูร้อนของนักเรียนนักศึกษา : กรณีศึกษานักเรียนนักศึกษาอายุระหว่าง 15-24 ปี ในกรุงเทพมหานครและหัวเมืองใหญ่ ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลา เมษายน 2548

2.8.11 กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์

จากผลสำรวจภาคสนามเรื่อง “การใช้เวลาว่างช่วงปิดเรียนภาคฤดูร้อนของนักเรียนนักศึกษา” ที่ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นจากนักเรียน/นักศึกษาอายุระหว่าง 15-24 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครและหัวเมืองใหญ่ ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น และสงขลา จำนวนทั้งสิ้น 2,189 ตัวอย่างซึ่งได้ดำเนินโครงการสำรวจในช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน 2548 ที่ผ่านมามีพบกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ทำในช่วงปิดเทอมของนักเรียน / นักศึกษาอายุระหว่าง 15-24 ปี ในอันดับแรก คือติดตามข่าวสารประจำวัน (ร้อยละ95.3) ทำกิจกรรมร่วมกับครอบครัว / ญาติพี่น้อง (ร้อยละ90.2) และเล่นกีฬา (ร้อยละ88.4) ตามลำดับ

กิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน/ นักศึกษาในช่วงปิดเทอม

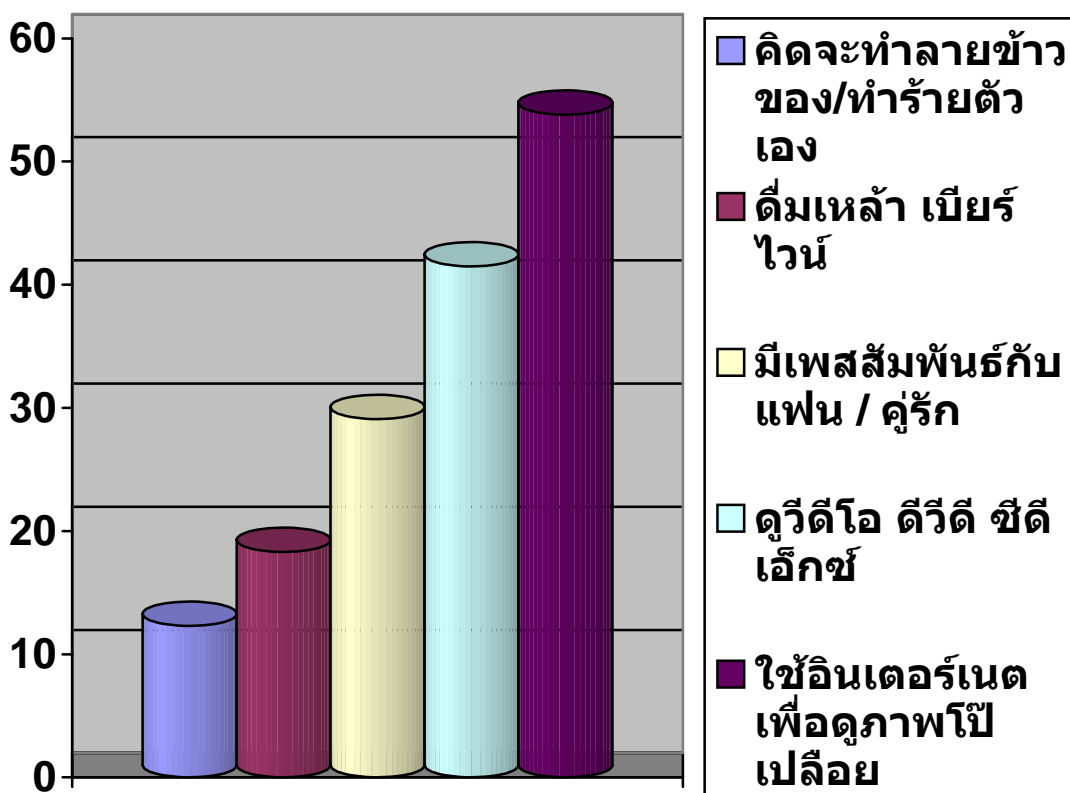
ที่มา: โครงการสำรวจการใช้เวลาว่างช่วงปิดเรียนภาคฤดูร้อนของนักเรียนนักศึกษา : กรณีศึกษานักเรียนนักศึกษาอายุระหว่าง 15-24 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครและหัวเมืองใหญ่ ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่นและ

สงขลามาฆายน 254

2.8.12 กิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์

และจากผลสำรวจในโครงการเดียวกันพบว่ากิจกรรมไม่สร้างสรรค์ที่นักเรียน/นักศึกษาทำในช่วงปิดเทอม 3 อันดับแรก ได้แก่ ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อดูภาพโป๊เปลือย (ร้อยละ 53.8) ดูวิดีโอ / ดีวีดี / ซีดีเอ็กซ์ (ร้อยละ 41.5) และมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคู่อริ (ร้อยละ 29.1) การดื่มเหล้า เบียร์ไวน์ (ร้อยละ 18.3) และกาคิดจะทำลายข้าวของและทำร้ายตัวเอง

กิจกรรมที่ไม่สร้างสรรค์ของนักเรียน / นักศึกษาในช่วงปิดเทอม

ที่มา : โครงการสำรวจการใช้เวลาว่างช่วงปิดเรียนภาคฤดูร้อนของนักเรียน นักศึกษา : กรณีศึกษานักเรียนนักศึกษาอายุระหว่าง 15-25 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครและหัวเมืองใหญ่ ได้แก่ เชียงใหม่ ขอนแก่น และ

สงขลา เมษายน 2548